

11

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب جنب

مؤلف

موضوع

شماره اختصاصی (۱۷۲) از کتب اهدائی : یکم زاده

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

۲۱۵۵۵۹

۱۷۲
۲۱۰۵۵۷
کریم زاده

۱۷۲
۲۱۰۵۵۷
کرمزاده

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵

کتابخانه مجلس شورای اسلامی	
کتاب	جیب
مؤلف	
موضوع	
شماره اختصاصی	(۱۷۲) از کتب اهدائی : جمع زاده
شماره ثبت کتاب	۲۱۰۵۵۵۹
جمهوری اسلامی ایران	

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب جنب

مؤلف

موضوع

شماره اختصاصی (۱۷۲) از کتب اهدائی : مجتهدزاده

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

۲۱۵۵۵۹

۱۷۲
۲۱۰۵۵۷
کسر مجتهدزاده

۸۳۴۰۰۰
برگشت از مرمت

Handwritten Arabic script on aged parchment, likely a medical or scientific treatise. The text is written in a cursive style and includes phrases such as:

- ...منه ...
- ...التي ...
- ...في ...
- ...من ...

The document shows signs of age, including discoloration and wear.

فواصل

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

Handwritten text in Persian script, likely a manuscript or document, showing several lines of text in a cursive style. The text is written on aged, yellowed paper.

چون گوید خف بود بگردد
حکایتی که پیش از این

[illegible]

[illegible]

عَلِيٌّ

قال محمد بن عصام حدثنا يعقوب الكليني عن عبد الغزنه قال سألت
 عن قول الله تعالى نسوانه فينبيهم انفسهم فقال ان الله لا يبرأ
 ولا ينبي وانما ينبي وبيها الخلق والجد الاشجع عن طي
 وما كان ربك نبياً وانما يجاءن من نبي وفسلفا يوم
 بان فيهم انفسهم قال الله ولا تكونوا الذين نسوانه
 فانهم انفسهم اولئك هم الفاسقون وقال عز وجل انبؤا
 نفسهم كانوا لفاء يومهم اي نزلهم كانوا لا يستعدوا
 للقاء يومهم قوله نزلهم اي لا جعل لهم ثواب لان النك
 لا يجوز على الله تعالى وانما قول الله تعالى نزلهم في غل
 اي لم ياجلهم بالعقوبة واحملهم لنبؤوا قال علي بن
 سالت عن الرضا ع قوله الله وجاء ربك والملك صفا
 فقال ان الله عز وجل لا يوصف بالحي والذهب انما يوصف
 وجاء امره والملك صفا صفا وسألت عن قوله الله تعالى
 ينزل الله نهم عن قوله الله ينزلهم اي من قوله
 وكر الله عن قوله عز وجل وهو خادهم ما مضى
 وقال ان الله لا ينزل ولا ينزل ولا ينزل ولا ينزل
 ولكن عز وجل يجاءنهم جزاء النية رجا لا يستعد

وغير ذلك والحمد لله
قال ابراهيم بن محمد الرضائي عن ابي بصير عن ابي عبد الله
في الحديث ان الله عز وجل يقول الله ان الله عز وجل
ينزل كل ليلة جمعة الى السماء الدنيا فيقول الله ان الله عز وجل
مواضعه والله ما قال رسول الله كذا الله انما قال ان الله عز وجل
ينزل ملكا من السماء في كل ليلة في الملك الا في ليلة الجمعة
فيبكي من سائل فاعطيه هل من ثياب فانوي عليه
هل من فاقه بل يا ابا الخير اقبل يا ابا الخير اقبل
خبر بطيخ الفجر ثم عاد الى محله قال من بن عمر بن الخطاب
انتم في فانا ديك ام قريب فانا جيك فان الله اليك انما
من ذكرني اذكرني في كل حال روى عن ابي بصير عن ابي عبد الله
قال علي بن فضال سالت عن الرضائي عن محمد بن ابي بصير
ابي عن ابيه عن جده عن ابي بصير عن ابي عبد الله قال
الا لله الا الله والثناء لله والثناء لله تمام الامر
ثم الحمد والثناء ثواب المؤمنين على اعمالهم الصالحة
في الجحيم جمال الله وجله الله والحمد لله والثناء لله
والثناء لله والثناء لله والثناء لله والثناء لله
والثناء لله والثناء لله والثناء لله والثناء لله

من قال الله سبحان الله والثناء لله والثناء لله
من قال الطاهر من صاوفي الوعد في حل التلويح الصراط والصلوات
عند المصدا والضاد وصل من خالف محمد وال محمد طرط في الطاهر
طوبى للمؤمنين وحسن والثناء لله والثناء لله
الكافرين به سوء ع في العاين من العالم والعاين من الفاعل
في في والفاء فوج من افواج الله والفاو فان لعل في
من الكا واللام لغوا الكافرين من في الهمم ملك الله وهو الملك
اليوم واليوم نوال الله تعالى وتكاليه للكافرين في في الواو
وبلكن مصرته والهاء هان على من عصاه لا في في
لا اله الا الله لا اله الا الله لا اله الا الله لا اله الا الله
قال احمد بن سليمان النيسابوري سالت عن الرضائي عن ابي بصير
عن ابي عبد الله ان يلد في شهر صمدن للاسلام ومن يرد ان
يجعل صمدن ضيفا صفا قال من يرد الله ان يلد بايمان في
الدين الى الجنة وداكر الله في الاخرة في شهر صمدن للتسليم
هذه والتقية في شهر يلد الله ومن يرد ان يلد في شهر
وذاكر الله في الاخرة لكفر به وعصيانه له في الدين

يجعل الله ضيقاً حرجاً في شدة كفره ويضطر في اعتقائه
 قال امير المؤمنين الاعمال على ثلاثة احوال فرائض وفضائل
 ومعاصي فاما الفرائض فيا رتبة لها وبضامها وبفضائها
 وبقد رتبته ومسئله واما الفضائل فليست بامر الله ولكن
 بوضائه وتعلم الله ومسئله واما المعاصي فليست بامر الله
 ولكن بقدر الله ويعلم ثم يعاقب عليها قال محمد بن عامر
 سالت عن الرضا عن النوفلي فقال الله فومئذ لا ربي العباد
 فقال الله اعز من ذلك ويقول يا بن انا اولى بحبنا منك
 وانت اولى بسبنا منك فيمن نبهني فوفيت على معصية جعلتك
 سمعاً بصيراً فوفيا وبقوتي اذيت فرائضه وقال الله ما
 اصابك من حسنة فمن الله وما اصابك من سيئة فمن
 ثم قال يا محمد من قال بالجبر والنقض فهو كافر مشرك
 فمن احبهم ابغضنا ومن ابغضهم فقد احبنا ومن قهرهم
 فقد عادانا ومن عاداهم فقد والا ناول من وصلهم فقد
 قطعنا ومن قطعهم فقد وصلنا من اكرمهم فقد اهاننا
 من اهانهم فقد اكرهنا من قهرهم فقد رددنا
 ومن رددهم فقد قبلنا ذكر مجلس الرضا مع اهل الكوفة
 عند

عند الامامون قال احمد بن محمد بن ابي جعفر نا ابو محمد بن الحسن بن
 الانصاري قال سمعت محمد بن الحسن بن علي بن ابي حمزة قال سمعت الامامون
 لاث مثل الجاثليق وراس الجالوث وروس الصابيين
 والعزير الاكبر واصحابه وهشت وسطاط الرحمن لبيع
 كلامهم وكل امرهم فجمعهم الفضل بن سهل ثم اعلم الامامون
 بما جماعهم فدخل الامامون فقال لهم اني جمعكم لخير فاجيبوا
 ان شأطر واين ولا يختلف منكم احد قالوا السمع والطاعة
 قال محمد بن النوفلي انا عند ابي الحسن الرضا اذ دخل علينا
 باسره فقال له يا سيدي ان امير المؤمنين يفر بك السلام
 ويقول فداك اخوك انه اجمع الى الصالحين واهل الكوفة
 والمكركين من جميع الملل فان احببت كل امرهم احببنا
 فقال يا بلغة السلام وقل له قد علمت ما امرت وانا
 صائر اليك ان شاء الله فلما مضى باسره فقال لي يا نوفلي
 اذا سمع احبنا على اهل البيت ما يقولونهم وعلى اهل
 الانجيل يا نجيارهم واهل النورية بنو ريم وعلى
 الصابيين بغير نبيهم وعلى اهل الفارس بقاء
 سنيهم وعلى اهل الروم به وبنوهم وعلى الصليب

المفاصل بلغة ثم ند الما مؤنثا اصحنا انا الفاضل بن
 فقال له جعلت نذاكر ان ابن عمك قد تركه وقد اجمع
 فماليك في اتيانه فقال م انا صابر الخناحيك ثم خرج
 وخرجنا معه حتى دخلنا على المامون فاذا الجاسق غاص
 باهله فقام المامون واما جميعا والرضام جالس
 مع المامون خذ امرهم بالجلوس ثم التقى الخناحيك
 فقال يا اخا تليق هذا ابني علي بن مكي وهو من ولدنا
 قلت بئنا نحن وابن بن ابي نافع انا جدي ان تكله خذ
 ونصفه ابدا لك فله من بيت وركبته ابني
 ابني اذ قد اذنت لا مغيره فله من بيت وركبته ابني
 من رزقه من بيت وركبته ابني اذ قد اذنت لا مغيره
 فله من بيت وركبته ابني اذ قد اذنت لا مغيره
 فقال الخناحيك يا امير المؤمنين كتب اخاك
 له ان ياتي بانيه فاني احيي عليك يا اخي الكافي
 قال الخناحيك هل اشد على منعه ما اطلق به لا يجيل ثم
 اخبره على ان ياتي فقال له الرضام مثل هذا الك
 و...

منها
 واسمع له الجواب فقال الخناحيك ما اقول في بوقه فيسره كتابه
 شيئا قال الرضام انا مفرق بينه وبين كتابه وما فيه
 امته واخرت به الخوارجون وكافرتهم على يدك لم يفرق
 محمد بن عبد الله وكتابته ولم يفرق بينه وبين امته قال الخناحيك ليس
 انما يقطع الامكام بينا هك مدل قال م يلزنا فله ثم شا
 هذين من غير اهل ملته على بوقه قال الرضام يا نافع
 الا فليمنه العدل المقدم فله المير عيسى بن مكي قال
 تليق ومن هذا العدل سمعته قال م ما اقول في بوقه
 الا فليمنه فليمنه فليمنه فليمنه فليمنه فليمنه
 عليك هل تطلق لا تجيل ان ياتي قال ان المير اخي يد
 محمد بن العبيد ونسبتي به انه يكون من قبشته فليمنه
 فاموا به قال الخناحيك نعم قد ذكرنا لك بوقه من المير
 وقلنا شيتوقه رجل واهل بيته ومن حبه ولم يفرق
 يكون فالك وكم يسر لنا القوم فتعزهم فالرضام
 فاني حينما كنت في الجليل فله المير فليمنه فليمنه
 واهل بيته وامته اثم من به قال سند يد انا

لنظام الحق كيف حفظك للسفر الثالث لا يجيل قال ما ^{حفظ}
 ثم التقى الحماص الى الجاهل الكسب ثم لا يجيل قال بل العجز
 قال ثم فخذ على السفر فان كان ذكر محمد واهله عليه واسمه
 فاشهدك وان لم يكن فيه ذكره فلا تشهدك ثم فاسفر
 الثالث حتى اذا ابلغ ذكر محمد فوقف ثم قال يا نصراني
 اخي اسألك بحق المسيح افعلم اني عالم بما لا يجيل قال نعم
 ثم كلام عليه ذكر محمد واهله عليه واسمه ثم ما تقول
 يا نصراني هذا اقول عيسى بن مريم فان كذبت مما يطق
 به لا يجيل فقل كذبت حق عيسى فان انكره هذا لا اله الا الله
 وجب عليك القتل لا تترك تكون كفر بربك ونبيك
 وكتابك قال الجاهل بل لا انكر ما قل بان لي في
 يجيل واخي لمقر به قال الرضاء اشهدك وعلا في
 فقال لما هو احسن احسنت يا ابن عمي ثم لم يبق
 زابده انت وبقية خزانه مفرقة شقة فمر
 سلمه شقة كان مرسى عالم ردهم شقة فمر
 فاذين هم من ردهم شقة فمر ردهم شقة فمر
 فمر

كحسب من امر ربيع سكون سكر زلزال امرائه
 خلد زلزال خطبهم خلد زلزال خطبهم
 كز ليل ردهم فمر ردهم فمر ردهم فمر
 ثم قال يا جاهل بل لا انكر ما قل بان لي في
 قال الجاهل بل لا انكر ما قل بان لي في
 ومن علم لا يجيل كذا قال الرضاء اما الجاهل
 فكانوا اتفقوا على ذلك وكانوا اتفقوا على ذلك
 علماء الرضاء في فكانوا اتفقوا على ذلك
 ويخافون فيسألون فيسألون فيسألون فيسألون
 وذكر اهله عليه واسمه وحواله فيسألون فيسألون
 يا نصراني والله اننا لنؤمن بعيسى بن مريم
 نفهم على عيسى بن مريم نفهم على عيسى بن مريم
 قال الجاهل بل لا انكر ما قل بان لي في
 قال ثم وكيف قاله قال الجاهل بل لا انكر ما قل بان لي في
 كان ضعيفا قليل الصيام وقليل الصلوة ومما
 عليه هو ما قل ولا نام بليل فله ومما قل

الله ونام الليل قال الرضا م نلن كان يصوم ^{يصل}
 فخر من الجانيلى وانقطع قال الرضا بانصر في اسالك عن مسالة
 قال سل فان كان عندك عليها اجبتك قال الرضا ما انكرت ان
 عيسى كان يحكي المولى باذن الله عز وجل قال الجانيلى انكرت
 ذلك من قبل اجل ان احب المولى وابدا الاكل ولا من
 هو رب مني لان قال الرضا فان التسع قد صنع مثل
 ما صنع عيسى من على الماء واجبر المولى وابدا الاكل ولا من
 فلم تتخذ امته ربا ولم يعبد احد من دون الله عز وجل ولقد
 صنع خرفيل النبي ما صنع عيسى ابن مريم واهي خمسة قلبي
 الف رجل بن مريم ثم قال ان قوم ما من اسرائيل خرجوا
 هربوا من بابهم من الطاحون وهم الوف خذ الله فاعلم
 في غنا واحد فمريم بنى اسرائيل فتجيب منهم من
 العظام البالية فان الله تعالى له لخير ان احبهم
 لذل نعم باب في الله اليه ان ناداهم فقال ايها
 العظام البالية فوجي باذن الله تعالى فقاموا احياء
 اجمعون

اجمعون ينفضون التراب عليهم وسهم ثم ابراهيم خليل الرحمن
 فطعن قطعاً ثم صنع على جبل فمات جناً ثم ناداهن فان
 سعيها اليه ثم موسى واصحابه السبعون الذين اخذهم صلاه
 معه الى الجبل ثم قالوا انك قد ايت الله تعالى فابدا كاليه
 فقال لهم اي لم اذ قالوا اني قوم من عند الله عز وجل فخذ
 الصلوة فخذوا من اخرجهم في يوم واحد افعالهم
 باربعين اخبره سبعين حراً من اسرائيل فاعلمهم
 فليقصد في قومي بما اخرجهم فاجابهم الله تعالى من موم
 فقال ثم محمد بن عبد الله لقد اجتمع في يوم الى رسول الله
 ان يحكي لهم مواتهم فوجبه معهم علي بن ابي طالب فقال له اريد
 الى الجانيلى فنادى باسماء هؤلاء يا علي صوتك يا فلان
 يقول لكم رسول الله فوموا باذن الله تعالى فقاموا ينفضون
 التراب عن رؤسهم فاقبلت فراسهم فخرجوا وهم ان
 فليعبت قبيلاً ولم تتخذ ربا من دون الله فان كان
 كل من احب المولى وابدا الاكل ولا من والجا بنى فليقصد
 ربا فليقصد هؤلاء كالمقام يا با من دون الله تعالى لم تتخذ

لا أحد من لاد فضلهم فمضى اتخذهم عيسى رباً وجاءه لآلهم ان
 البع وخزفيل ربهين لانما اند صنعاً مثل ما صنع عيسى
 وجاءه لآلهم ان اتخذوا ابراهيم وموسى ربهين لانما اند صنعاً
 مثل عيسى من احيى الموتى وغيره ما نقول يا نصارى قال
 الجاثليق القول فو لك والتمسوا ما يركب ولا اله الا الله
 ثم قال الرساء باجاثليق الا تخبرني عن لاخجيل الاول ثانياً
 ومن وضع لكم هذا لاخجيل قال ما افقدنا الا لاخجيل لا يوماً
 واحد اخر وجدنا غصناً طرياً فخرج به اليها يوحنا وموسى
 ما اقل معرفتك لآل لاخجيل فان كان كنوعهم فلم اخلفناكم
 في لاخجيل وانما وقع الاختلاف في هذا لاخجيل الذي في
 ابد يكم اليوم فلم كان على عهد لآلهم بخلافوا فيه اعلم
 انه لما افقدنا لاخجيل الاول اجتمعنا النصارى الى اهلنا
 ثم قالوا لهم مثل عيسى بن مريم واقفدنا لاخجيل
 وانتم العلم ما عندكم فقال لهم الوفاة مرقس يوحنا
 ان لاخجيل في صدد وانا نحن نخرجه اليكم سفراً
 فلا تخفوا عليه ولا تغفلوا الكنائس فانا سنناقش
 به

عليكم في احد سفر آخر فجمعهم كله ففعل الوفاة مرقس يوحنا
 وموسى فوضعوا لكم هذا لاخجيل وانما كان هو لآلهم لآلهم
 لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم لآلهم
 اما هذا اهل اعلمه وقد علمته لآلهم وقد بان لي من مثل علمك
 باللاخجيل وسمعت اشياء مما علمته شهد لي به انما حق فقال
 الرساء فكيف شهادة هؤلاء عندك قال جابون هؤلاء علماء
 لاخجيل وكلهم شهدوا به فمضى فقال الرساء لآلهم وحيث
 اسهدوا فالو شهدنا ثم قال الرساء للجاثليق يوحنا لآلهم
 هل تعلم ان موسى قال ان المسيح عيسى هو ابن داود ابن ابراهيم
 بن اسحق بن يعقوب بن يهوذا بن يوسف بن داود بن يوحنا بن
 عيسى انه كلمة الله اهلها في الجسد وقضايت انساناً
 وقال الوفاة ان عيسى بن مريم وامة كانا انسانين من لحم ودم
 فدخل فيهما الروح من ثم فكذلك نقول مثله عيسى على نفسه
 حقاً اقول لكم يا معشر الجواثليق ان لا يصعد الى السماء
 الا من نزل منها الا لآلهم البعير جاثم الانبياء فافقدوا
 الى السماء وينزل فاقول في هذا القول قال الجاثليق

وما جاء به وامر كل بيتي بعنه الله ومن اياته انه كان نبيا
ففيها ارجاء اجبر لم يعلم كتابا ثم جاء بالقرآن الذي
فيه فصيحنا واخبارهم حقا وخفا واخبارنا من
يقف الى يوم القيمة وجاء ما يكثر لا يحصى قال الله
لم يصح عندنا خبر عيسى ولا خبر محمد بن عبد الله ولا خبر
لنا ان نفرهما بما لم يصح قال الرضا قال شاهدك
شاهد عيسى ولم يسمع شاهد من غير فلم يجز جوابا
ثم دعا بالقرآن الكريم واسم للعالم المجنون وقال
الرضا اخبرني عن نهشت الذي نزلهم الله
ما محمد عليه نبوته قال انه اخبرني انما شاهد احد
قبله ولم يشهد ولكن اخبرني من سلافتنا وروى
عليها باننا احل لنا ما لم يحله غيره فابعنا قال
افليس انما انكم الاخبار فابعنا قال بل قال
فلذا لك سابقون لام السالفة انهم اخبرنا بما
به النبوة باق في موقفي عيسى ومحمد بن عبد الله فما
عندكم في ذلك الا فامرهم اذا كنتم اعداءهم

بمن

نهشت فانقطع الخبر مكانه حتى بين سائر
نوره كنهه زركه زركه نفس باق في نهشت سبيل
ميرزا جعفر زركه بين سريز زركه بين نهشت زركه
سريز زركه بين فستد سليمان منكم خراسان
عند لما مو عن الرضا فقال يا ابن رسول الله لا تخبرني
عن نا اولنا في ليلة القدر في اي سنة انزلت قال
باسم الله ليلة القدر بعد الله تعالى فيها ما يكون من السنة
الى السنة جوفي او مو او خير او شر او شر قد
في تلك الليلة فهو المحجوب باسم الله ان من مو
امورا موفوفة عندك يقدم منها ما يشاء وخو
ما يشاء يلتمها ان علينا كان يقول العلم عليك
فعلم علم الله ملكته وسيله وعلم عندك
مخبر ولم يطالع عليه احدا خلقه يقدم منه
ما يشاء ويؤخر ما يشاء ويجو ما يشاء
ويثبت ما يشاء قال سليمان فما تقول

فهم جعل الأرادة اسما وصفة مثل جميع وجميع
 وبصر وبصر قال الرضا انما قلتم حثا
 واختلفت لانه شأ واداد ولم تقولوا حثا
 واختلفت لانه سميع وبصر فهذا دليل على انما
 ليست مثل سميع ولا بصر ولا تدبر قال سليمان
 فانه لم يزل هذا قال سليمان فانه لم يزل غير قال
 نعم قال فداشيت معه غير لم يزل قال سليمان ما اريد
 قال الرضا انه محدثه قال سليمان ما هي محدثه فضا
 حية المأمور وقال سليمان ومثله يعاب ثم قال
 كلمة فانه متكلم حراسان فاعاد عليه المسئلة
 فقال له محدثه سليمان فان الشيء اذا لم يكن
 ان لم يكن كان محدثا واذا لم يكن محدثا كان ان لم يكن
 قال سليمان ارادته منه كما ان سمعه منه وبصر
 منه وعلمه منه قال الرضا فانه ارادته نفسه
 قال لا قال فليس بل مثل السميع والجميع
 قال

نفسه
 قال سليمان انما اراد نفسه كما سمع نفسه وابصر نفسه
 قال الرضا ما اراد نفسه اراد ان يكون شيئا او اراد
 حيا او سميعا او بصر او قد بر قال نعم قال الرضا
 انما ارادته كان ذلك قال سليمان لا قال فليس له
 اراد ان يكون حيا سميعا بصر معه اذا لم يكن له
 با ارادته قال سليمان بل قد كان ذلك با ارادته ففعل
 ومن حو وضحا الرضا ثم قال لهم انهم يقولون ان
 با سليمان اخبرني عنك عن اصحابك فكلوا النمل يا
 نفقون وخرجون او بما لا تفقهون ولا تعرفون
 فقال بل بما تفقهون وعلم قال الرضا فاذ الله يعلم ان
 ان المراد غير ارادة وان المراد قبل الارادة وان
 الفاعل قبل المفعول وهذا يبطل قولكم ان المراد
 والارادة شي واحد قال جعلت ذلك ليس ذلك
 منه على ما يعرف الظن ولا على ما يفقهون قال
 فانه ارادتهم علم ذلك بل معرفته وعلم الارادة

كالسمع والبصر اذا كان ذلك عندكم على ما لا يفهم
 ولا يفعل فلم يجوابا ثم قال الرضا باسئنا الاغني عن
 الارادة فعله ام غير فعل قال بل فعل قال ثم محمد لان
 الفعل كذا محله قال ليس بفعل قال ثم نفع غير لم يزل قال بل
 الارادة في الاشياء قال ثم باسئنا هذا الذي عسى ان يكون على
 ضلوه واصحابه في علمهم ان كلاما خلق الله تعالى في قوله اواد
 او مجرا وجر وجيل كلين او خسر بر او فر او انسا او دا
 ارادة الله وان ارادة الله محيى ومخوب وهذا وما كل
 وتشرى وشك وتلد ونظم وتعمل القوا وتشرى قبرا
 منها ونفاذها وهذا فعل قال سليمان اما كالسمع والبصر
 والعلم قال الرضا قد جيب الى هذا ثانية فاجب في حق
 السمع والبصر والعلم امصنوع قال سليمان لا الرضا
 فكيف نقضون ثم قلتم لم يرد وقرع قلتم الرضا ليس بمصنوع
 قال سليمان انما ذلك كقولنا من علم مرة لم يعلم
 قال الرضا ليس ذلك سواء لان نفع المعلوم ليس

لنفع العلم ونفع الماد ونفع الارادة ان يكون لان النبي اذا اراد
 ارادة وقد يكون العلم تابعا وان لم يكن المعلوم غير البصر
 فقد يكون الانسان بصيرا وان لم يكن البصر يكون العلم
 تابعا وان لم يكن المعلوم قال سليمان انما مصنوع قال الرضا
 في محله ليس كالسمع والبصر لان السمع والبصر
 عينين وهن مصنوعان قال سليمان فاما صفة من صفا
 لم يزل قال ثم فينبغي ان يكون الانسان لم يزل لان صفة
 لم يزل قال سليمان لا لانه لم يفعلها قال الرضا يا خراشا
 ما اكثر غلطك فليس ارادته وهو يكون شيئا قال سليمان
 لا قال ثم فاذا لم تكن ارادته ولا مشيئة ولا امر فكيف
 يكون ذلك نعم الله عن ذلك قلوا كيف فلم يجوابا
 قال سليمان في محله قال الرضا الله اكبر فالارادة
 محدثة وان كانت صفة من صفا لم يزل فلم يزل شيئا
 قال سليمان ليس الاشياء ارادة في لم يزل شيئا
 قال الرضا وسوسن باسئنا ان فقد فعل خلق

أهل البيت

ما لم يزل خلقه وفعله قال سليمان يا سيدي فقد اخبرتك
والنصر العليم قال المؤمنون بملك سليمان كما هذا الغلط
والنقد اذ افطع هذا وقد في غير اذ لست تقوا على
هذا الرد فقال الرضا عدا يا امير المؤمنين لا تقطع عليه
مسئله فاجعلها حجة عليكم باخر شيئا فقال سليمان فادع
عليه قال الرضا يا جاهل فاذ علم اليقين فقد اراده قال
اجل قال نعم فاذ امر به لم يعلم قال سليمان اجل قال الرضا
ومن اين قلت ذلك وما الدليل على ان المراد منه علمه قد
يعلم ما لا يريد ابد اذ ذلك قول الله ولئن سئنا لند
يا ايها او حينا اليك فهو يعلم كيقين به ولا يذهب ابد
قال سليمان لانه قد فرغ من الامر فليس يريد فيه شيئا
قال نعم هذا قول اليهود فكيف قال ادعوني استجب لكم
وقال من جمل محو الله ما يشاء ويبقى وعند ام الكتاب
وقد فرغ من الامر فلم يجزوا يا قال الرضا يا سليمان هل
يعلم ان انسانا يكون ولا يريد ان يخلق انسانا
ابد اذ ان انسانا يموت ولا يريد ان يولد
قال

قال نعم قال الرضا فاعلم انه يكون ما يريد ان يكون او يعلم انه
ما لا يريد ان يكون قال يعلم انما يكونان جميعا قال الرضا
اذ يعلم ان انسانا يحى ميت ما يم فاعل اع بصير في حاله
واحد وهذا هو الحال قال جليل قد اراده ان يعلم ان
احد هادوك لآخر قال لا بأس يا سيدي ان يكون الله اراده
ان يكون او لا يكون وان يكون قال سليمان الله اراده
ان يكون فخلق الرضا والماتوا واصحابها لاف
قال الرضا غلط ومات فذلك انه يعلم ان انسانا يموت
اليوم وهو لا يريد ان يموت اليوم وان يخلق خلقا
وانه لا يريد ان يخلقهم قال سليمان فاما قولك ان
لست هو ولا غيره قال الرضا يا جاهل اذ انك لست
تقد جعلها غير واذا انك لست غير فقد جعلها
قال سليمان فهو يعلم كيف يصنع الله فقال الرضا نعم
فانقطع سليمان ثم نزل القوم ^{ذكر مجلس}
لرضا ع عند المصنف مع اهل الملل والمذاهب اليهود

والنصيب والحق والعتابين فلم يبق احد الا وقد اذعن بحجة
 فاما النبي محمد عليه السلام فقال له يا بنى رسول الله انقول بعضه
 فقال نعم فقال فما تقول في قول الله تعالى وعص آدم من ربك فعصى
 فقال لا ارضا ويحك عليه السلام يا اباي الله ولا نسب الى انبياء الله القوا
 ولا مثا ولا كتاب الله براك فان الله يقول وما يعلم باو
 الا الله والراحمون في العلم اما قوله فعصى آدم من ربك فان الله
 خلق آدم بحجة في ارضه وخليقه في بلاده لم يخلفه الخيانة
 وكانت لعصية من آدم في الجنة لا في الارض وعصية
 بغيره تكون في الارض لنتم مقام ابراهيم عليه السلام فلما اهبط
 الى الارض وجعل حجة وخليفه عصم بقوله في ارضه
 اصطفى آدم ونوحا وال ابراهيم وال عمران عليه السلام فلما اريد
 ثم قال يا بنى رسول الله ما معنى قول الله تعالى وذات النون اذ
 مضيا قطن ان لو بقدر عليه فقال الرضا عليه السلام انما الخبيث
 استبقوا الله لا يضيع عليه عليه السلام لا تسع قول الله
 واما انما ما يلد فقد ر عليه عليه السلام في ارضه عليه عليه السلام
 ان الله لا يلد عليه لكان قد كفر ثم قال يا بنى رسول الله

ما تقول في قول الله تعالى وذات النون اذ مضيا قطن ان لو بقدر
 فيه فقال عليه السلام يقولون ان داود كان يصلي في الحرب اذ مضى
 ابله عليه السلام صلو طبر احسن يكون من الطيور فقطع داود صلواته
 فام لبأخذ الطير فخرج الطير الى الدار فخرج في اثره فخرج
 في داره اوبى ابن حنن فاطلع داود في اثر الطير فاقابا
 اوبى يا فتى فاما انظر اليها هو بها وقد اخرج اوبى يا فتى
 غرابة فكيف حي صبا ان قدم اوبى يا فتى فظفر اوبى يا فتى
 كبر فصعب الملك على داود فكيف اليه ثابته ان قد امام
 فقدم فقتل اوبى يا فتى فخرج يا فتى فاضرب الرضا بيد
 على جبهته وقال ان الله وانما الله ارجعون لقد نسبتم اليها
 من انبياء الله الى الزمان يصلون حتى خرج في الزمان
 ثم يا الفتى يا الفتى فقال يا بنى رسول الله فما كاخضبة
 فقال م ويحك عليه السلام ان داود انما خلق ان ما خلق الله خلقا
 هو اعلم منه فبعث الله تعالى اليه الملكين فقال لا تضمان
 في بعضنا على بعض فاحكم بيننا يا الحق ولا تشطط

فنجده
 واهدنا الى سواء الصراط ان هذا اخي له تسع وتسعون
 ولينجده واحد فقال اقلنا بها وغرنا في الخطا ففعل
 على المنكر عليه فقال له لقد ظلمك بسؤال نعجتك في نعاجه
 فلم يسئل منك البئنه على ذلك ولم يقبل على المنكر عليه
 فيقول ما تقول فكان هذا خطيئه ويهو بادوا
 جعلنا خليفه في الارض فاحكم بيننا بالحق فقال
 محمد بن ابي بن سويل الله فما قضه او يا قال الرضا ان المراء
 في ايام داود كانت اذا مات عليها او قتل لا تخرج
 بعد ابد اقول من اباح الله له ان يزوج بامرأة
 قتل عليها داود فزوج بامرأة او يا لما قتل وا
 عدتها منه فذلك الله شوق على الناس من قبل او يا
 فيك على بن محمد وقال باين سويل الله انا انا الى الله
 من ان انطوا في انبياء الله عليهم السلام
 باب ذكر اخر الرضا عند المامون في عصية الينا
 قال ثم يم من عبد الله بن ثميم الفرشي جده سليمان

النبي صلى الله عليه وسلم قال حضرت مجلس المامون وعندهم
 فقال له المامون يا بن سويل الله اليس في ذلك
 نبيا معصوما قال لم يله قال فما مضى قوله نعم
 فعصى ادم ثم قوا فقال ان الله تعالى قال لا ادم
 اسكن انت وبنو الجنة فكلوا منها من هذا حيث
 شئتم ولا تقربا هذه الشجرة واسألها الى الجنة
 الحنطة فتكونا من الظالمين ولم يقبل لها الاكل
 ولا ما كان من جنسها فلما ان وسوس الشيطان اليها
 وناسها الى ليلتين الناصحين ولم يكن ادم
 وحوا شاهد قبل ذلك من يحلف بالله كاذبا
 فاكلوا منها وكان ذلك من ادم قبل النبوة ليقول
 يذنب كبير استخفى به دخول الناس وانما كان من
 الصغار الموهوبة التي يجوز على الانبياء قبل
 نزول الوحي عليهم فلما اجاب الله وجعله نبي كان
 معصوما لا يذنب صغير ولا كبير ثم اجاباه ثم

فنايب عليه وهكذا وقال اخرون جلد انا لله اصطفى ادم وهو
 فقال المامون اشهد انك ابن رسول الله حقا ثم قال اخبرني
 عن قول الله فوكن مو تقص عليه قال هذا من عمل
 الشيطان قال الرضا ان مو دخل مكة من يد ابن فرعون
 على حين غفلة اهلها وذلك ما بين المغرب والعشا
 فوجد فيها جليلين فبشرا هذا من شيعته وهذا عهد
 فاستغاث الله من شيعته على الله من هديره فقصه مو
 على العدة وبجاء الله فوكن فمات فقال هذا من عمل
 الشيطان افعير لا فقال الله كان وقع بين الجليلين
 ما فعله مو فثبته قال المامون بالله في يد ابن فرعون
 ثم قال ما معنا قول الله تعا فوجد ضالا فهكدا
 وقد قال الله لنبينا محمد الم محمد نبيا فاذا اقر
 فاذا اليك التلن ووجد ضالا لا يفكر عند قوله
 فهكداي هذا هم الى معرفتك قال المامون فلك
 يا اخي الحسن ثم قال اخبرني عن قوله تعا انا انزلنا
 الكتاب مبينا ليعرف لك الله ما اهلك منك

وما انا آخر قال الرضا له يكن احد عند مشركي اهل مكة يعظم
 نبيانا من رسول الله لانهم كانوا يعبدون من دون الله قلما
 وسبوا صغارا فلما جاءتهم بالدعوة الى كلمة الاخلاص كبروا
 عليهم وعظموا فاولوا اجعلوا الهة الهة واحدا في هذا
 الشئ حجاب فلما فتح الله على نبي محمد مكة فقال له يا محمد انا
 فمما لك شكا مبينا ليعرف لك الله ما تقدم منك وما تأخر
 عند مشركي اهل مكة وقرئ في هذا المامون الله كسبا
 الحسن ثم قال يا ابن رسول الله اخبرني عن قول الله والذين
 للذين انعم الله عليهم واتبعوا عليه امسك عليه حرك
 واتوا الله وخفي في نفسك ما الله مبدي به وخفيته الناس
 والله لخوان تخشاه قال الرضا ان رسول الله فصل
 دار زيد بن حارثة من شر ابي له في امر الله فرائد امرته
 فغسل فقال لها سبحان الله الذي خلقك فلما عادت زيد
 الى منزله اخبر امرته بحديث رسول الله وقوله لها سبحان الله
 الذي خلقك فلم يعلم زيد ما المراد بذلك فظن ان الله
 قال ذلك لما اعجبه من حسن الخلاء الى الجنة فقال له

هم يقوم انما الربيع منهم
 تلوح واعلام الامامة تلوح
 اد اجلسوا للحكم والكل ايلكم
 وان بادروا وان الكافي
 وان ذكر المعروف والوجود
 اوجهم سما الجدد والام شها
 وجعلهم خالصة احمد
 فبانسب كما التمسق والحق
 فمن ضلهم ان تله النور
 با على امر الرضا
 باسا انوارا الى الخوس
 ابلغ سلك الرضا وخط
 والله والله معلقة حلة
 اني لو كنت ما كان لي
 شهد لم يدرى وامن فاعلم
 اكرم من خيرة من
 عن مخلص الوالا من
 كان بطون القضاء

لعلكم لا تكونوا من الذين
يؤذون المؤمنين في حقهم

وابن الرواح الذي تقدم في
القتل على اليد القضا
وحايتي القوي منقضى
ولا يبرأ الجحد غير بليليس
ان ابن جواد استجار بكم
فما عجا في الله في الجحد
وهذه كم يقول فابرجا
مذموم الذي في القدر
يملك ما في القدر فابرجا
ملك سليمان خورشيد
بلغة الله ما في قوله
خبر يور الامام في قوله
ان احد بن محمد بن ابي نصر فلهذا لا يبرأ جحد في قوله
ان قوم ما من مخالفكم يفتون ان اباكم انما سماه
المامون الرضا لما سماه لولا في جحد فقال كذا
واشبه بل الله سبحانه في سماه الرضا لانه كان في
قده عز وجل في سمانه في قوله في لانه من جحد
في ربه فقلت له الم يكن كل واحد من اباكم الما في
من في جحد في قوله في لانه من جحد فقال في فقلت
نم سمع احوك من بينهم الرضا قال لانه من في جحد

استعمل

الحال في حق من اعادته كما في جحد في الواقع من لانه
ولم يكن ذلك لاحد من اباكم فلهذا لا يبرأ من جحد
الرضا فقلت في جحد في جحد في جحد في جحد
سليط في القضا في جحد في جحد في جحد في جحد
ونحن جحد فقلت في جحد في جحد في جحد في جحد
والله في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
ابن في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
واما اكل من جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
من جحد في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
مع جحد في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
فقلت له ما هذا فقال اما الغامه فسلطان الله
واما الحكيم في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
واما العفو في جحد في جحد في جحد في جحد في جحد
ثم نكل رسول الله بل لا يخرج الى علي ابنك ثم

قال فلم اذعنهم انكم من ثم النبي والعجيبين العلم فيقولون
 وقد فحق ابو طالب قبله والعباسي محمد فقال ان اباي
 ان يعفني من هذه المسئلة فقال لا او نجيب فقال فافق
 قال فذا منك فقال ان في قول علي بن ابي طالب انه ليس
 ولد الصليبي ذكر انا اذ انشئ لا احد سهرم الا لا يوجبون ذلك
 والحق ولم يثبت العلم مع ولد الصليبي من اشد ولم ينطق
 الكتاب الا فيما وقد بان في امته قالوا العلم ذلك ما يامهم
 بلا حقيقة ولا اثر من رسول الله ومن قال يقول علي
 فضاياهم خلاف فضاياهم ولا هذا انقح بن دراج فهو
 في هذه المسئلة يقول علم وقد حكم به وقد رآه امر السبي
 المصري الكوفة والبصرة وقد فصر به فاني الى امر السبي
 فامر باعقابه واحضاه من يقول بخلاف قوله منهم
 سفيان الثوري وابراهيم المديني والفصل بن حناني
 فشهد والله قول علي في هذه المسئلة فقال لهم
 فيما

فيما البقي يعني العلماء من اهل الجاهلية فلم لا فعتون وقد
 يرفوع بن دراج فقالوا حيرت فوع وخبيا وقد اصر
 الموضي فضيلة يقول فذا ماء العامة من النبي انه قال
 على اخضاه وكذا الله قال في الخبر على اخضاه وهو اسم
 جامع لا يجمع ما طوع به اهل البيت الشراة والفراسة
 والعلم داخل في العشاء قال في ذي ياقوت فقال الجاهل
 بالامانة وخاصة محليكم فقال لا يا سويلكم ثم قال
 ان النبي لم يورث من امره حاج ولا ائمة له ولا ائمة
 هو يهاجر فقال الرشيد ما يحكي فيه فقال لم قول النبي
 فقال والذين اصنوا ولم يهاجر ما مالكم من ولايتهم
 حتى يهاجر وان في النبي لم يهاجر قال الرشيد اسأل
 يا من ارجو انهم للعامة والخاصة ان يذهبوا الى رسول
 ويقولوا لكم يا بني رسول الله وانتم نبو على ما وانما يفسد
 المرء الى ابيه والنبي جدكم من قبل اهلكم فقال يا امرئ
 لو ان النبي فسر خطيبك اليك كخطيبك هل كنت تجيبه

فقال سبحان الله ولم لا اجيبه بل اتفكر في العبد وسمي
 بذلك فقال له لکن لا تجلدني ولا انا وبعده فقال له
 فقال له لانه ولدني ولم يلدك فقال احسن يا موق
 قال كيف تلتئم عن ذنبه البعير والتمير لم يعقب وانما
 العقب للذكر لا للتفي وانتم ولد البنت ولا يكون
 لها عقب فقال اسالك يا امير المؤمنين عجب القصة الخبيثة
 ومن فيه الاما عفتني من هذه المسئلة فقال لا
 اخرجني من جنك فيه ولست اعفبك عن ذنبك محبة
 من كتاب الله فقال تاذن لي في الجواب قال لا
 بل اذن لك فقال اهو ذنبهم ليطهروا ارحم بامر
 الله الرحمن الرحيم ومن ذنبه داود وسليمان والي
 ويوسف وموسى وهارون ولذا نزل في الجنان و
 ويحيى و عيسى من ابي عيسى يا امير المؤمنين فقال ليس
 لعيسى اب فقال هم اما الحسناء بذكرها لا يذنب
 من طرفي مريم وكذا الحسناء بذكرها لا يذنب
 هو

قبل امنا ان يدرك يا امير المؤمنين قال هات فقال حمل
 مثل قال اذني وانبائنا وانبائكم وانبائنا وانبائكم
 وانفكم ولم يزل احد اخاه التبرح لك احمدا
 هلة الاطرب بن ابي طاهر فاعلمه والحسن لم يزل مكانه ما
 فوله ورجل ابنا الحسن والحسين وانبائنا فاطمة
 وانفنا بن ابي طالب فقال الحسن يا مريد ارفع
 اليها حواججك فقال له اول حاصلة لي ان تاذن
 لي لابن عمك ان يجمع الي صم جلدك والى عباله فقال
 فظن ان شاء الله فخرج اذ ان له عند السند بن
 فامر بحبسهم رد حمل ودد لود الله اليهم اللهم العن طمعهم
 قال بشر بن محمد بن بشر حدثني احمد بن سهل قال حدثني عبد الله
 البارقي النيسابوري كان بينه وبين جدي بن خطبة الطائي
 معاملة فخلت اليه في بعض الايام وكان في شهر رمضان
 وقد صلوة الظهر فلما دخلت عليه رايت في يده خمر
 فيه الماء فاني بطسره وابوق ففعل به فتم امره في فضله

قال قلت لمرضاة خلق الله الاشياء وبالله تعالى
فقال لا يجوز ان يكون خلق الاشياء وبالله تعالى
اذا قلت خلق الاشياء وبالله تعالى جعلت الفعل من
شيء اخر وجعلت الله له بها خلق الاشياء وهذا
شرك واذا قلت خلق الاشياء بغير الله فاعلمنا
نفسه انه جعلها ما قبله فلهذا رد في ذلك من
ليس بضعيف ولا فاضل ولا يحتاج الى خبر بل هو
سجانه فادرس لذاته لا يا الله تعالى والمراد بالخلق
الفعل في الدنيا على الدوام قال علي بن احمد
حدثنا محمد بن ابي حنيفة الكوفي عن محمد بن اسمعيل
البرقي قال سمعت الرضا عليه السلام يقول لم ير الله
عنه بل علمنا فادرس حقا في ما سمعنا نصبر
فقلت له يا بن رسول الله ان قد ما فعلوا لم ير الله
مالا يعلم وفادرس بعد في حقا محبوبة في ذلك
يقولون وسميعا يسبح ويصبر في صبر فقال من
قال ذلك فقد اتخذ مع الله الحدة اخفى
في

العين من ولا يثقل على شيء ثم قال لم ير الله تعالى
له بما سمعنا نصبر لذاته قال احمد بن ابراهيم عن
قال قلت لابي الحسن اخبرني عن الامارة من الله ومن
المخلوق فقال الامارة من المخلوق الصغير وما يبدل
بعد ذلك من الفعل را ما من الله في فعل فادرس
احد انه لا خير في ذلك لانه لا يثبت ولا يثبت ولا يثبت
فيكون هو من صفات المخلوق فادرس الله تعالى في الفعل
لا في ذلك يقول لانه فيكون بل الفقد ولا يخلق بل
ولا هم ولا يخلق الله كما انه يلك كيف قال احمد
في باد من الحسين بن خالد قال قلت للرضا عليه السلام يا بن رسول الله
ان الناس يروون ان رسول الله قال ان الله خلق آدم على
صورته فقال فادرس الله لعله قد خذوا من الخلق شيئا
من جليل ثلثا بان فيهم احدى يقول يقول لعل الله
وجهره ووجه من فيهم فقال له يا عبد الله لا تقل
هذا الا فيك فان الله عز وجل خلق آدم على صورته
على صورته انك ايضا سلك عن الرضا عليه السلام

عن رجل هل يجبر عباده على المعاصي فقال بل يجبرهم في ما لم
يقربوا ثلث قبل يكلف عباده ما لا يطيقون فقال كيف يفعل
وهو يقول وما بالك بظلم للعبيد ثم قال ثم يجبر في ما لم
يقربوا الله قال من ثم ان الله يجبر عباده على المعاصي
ما لا يطيقون فلا تاكلوا ذبحه ولا تقبلوا شهدته ولا
رواؤه ولا تطلق من الزكاة شيئا قال عبد الله بن عمر
عن النبي بن عمر قال مضى على عيسى بن مريم السلام فقلت يا
رسول الله اني انا من الضالين ثم قال لا يجبر في ما لا يقرب
بل ما يربى الامرين ما مضى فقال من رحم ان الله تعالى
يفعل تعالىنا ثم بعد بنا عليها فقلت ان بالخير ومن ثم
ان الله عز وجل فوض من الخلق والذين الى محجة فقلت ان
ما الذي يوقن قال القابل بالخير كافر والقابل باليقين
مشرك فقلت يا رسول الله فما بال الامرين فقال وجوه
السبل الخائشان ما امر واية ذلك ما نهى عنه
فقلت فقلت يا رسول الله فقلت مشيئة واية في ذلك
فقال يا ما الطامع ما امر الله تعالى مشيئة واية
ومشيئة في العاقلين فماذا السخا للخالق

قال احمد بن زباد عن ابو الصلت قال حدثني عن ابي عبد الله
عليه السلام قال اني علمت من ابي عبد الله عليه السلام ثلثة ايام قبل
من اشرافهم فقال له عمر وانا فقال يا امير المؤمنين اخبرني عن
اصحاب الرمن في ابي عصرا فواو اين كانت منازلهم ومن
ملكهم وهل بعث الله تعالى اليهم نبيا ام لا واما اهل الكوفة
اجل في كتاب الله ذكرهم ولا اريد خبرهم فقال له امير المؤمنين
سئلت عن شيء ما سئلت احد قبلك ولا يجادل به احد
فقلت لا عني وما في كتاب الله اية الا وانا اعرفها واعرف
نفسها وفي ابي مكان ثلث من قبل او جيل وفي ابي
وفت من هذا وليل وان ههنا لعلما جاءوا من اهل الكوفة
ولكن طلبة يسير وعين قبل با اغانيم انهم كانوا قوما
يعبدون شجر وصبور فقال لهما شجره كان باق من
نوح قد خرجها في شجره عين فقال له رسول الله صلى الله عليه
وعليه وسلم وانا اسقوا حبل الرمن لانهم سوا ائمتهم
في الارض وذلك بعد سليمان بن داود وكانت لهم
اشنة عشر فرس على ساطع نهر فقال له الرمن من بلاد

المشرق وبهم من ذلك القهر فلم يكن يومئذ في ذلك من فعل
 اعز منه ولا اعد منه ولا فرى اكثر منها ولا امر منها
 تسعة اهل حق ايمان والثانية اذن والثالثة دى والرابعة
 بهم من الخامسة اسفندار والسادسة فرادوس و
 السابعة امير كهسب والثامنة خردايم والتاسعة
 مرواد والعاشر بنو الحادي عشر مهتر والثانية عشر
 شهر بوز وكانت اعظم مدنهم اسفندار وهي التي
 يتولها ملكهم وكان يسمى تركوز بن خاقوز بن بارش بن
 شان بن بن ابراهيم بن كنعان فرعون ابراهيم وصفي بن
 وعمر هو اعدا العين ولا نساء فلا يشعرون منها ولا انسا
 رهم ومن فعل ذلك قتلوا ويقولون هو حيون الحشا
 فلا يفيق ان يفتش من حشاها ويشعرونهم وانعامهم من
 السن ملكه عليه قاهم وقد جعلوا في كل شهر من السنة
 في كل قرية عيد اجتمع اليه اهلها فيصرون على البخور
 التي بها كل من جهر فيها من انواع الصور ثم ياتون
 بشاة وبقر فيذبحونها في انا للثيرة ويشتعلون بها
 النار ان بالخطيب فاداسطع دخان تلك الدخان
 وقتا

وفساها في الهواء وعال بينهم وبين النظر الى السماء خروا
 سجدا يكونون وينصرون اليها ان يرضعهم فكان
 يجي في كل اغصانها ويصبح من اصابها صباح الصبر
 عنكم عباد فطوبى نفسيا وخر واعبدا فيرضعون رعا
 عند ذلك ويشعرون الحر ويصرون بالمعاني
 فيكونون على ذلك يومهم وليلتهم حتى اذا كان من
 الغظم اجتمع اليه ضعيفهم وكبيرهم فقصوا عند الضيق
 والعيون سرادقا من بياض عليه من انواع الصور
 اثنا عشر بابا كل باب لاهل قرية منهم ولجند والطين
 خارجا من السوادق ويصرون لها الدخان فيجبر ابلين
 ذلك في كل الصيغ يخرجوا شديدا ويحكم من جونا
 كل ما جاوز فيرضعون رعا من الجوع وبهم من الغيب
 والسنك ولا يملكون من الشر ويكوفون على ذلك اثنا
 عشر ما وليا لها بعد واعبادهم ثم ينصرون فيعبد
 عز وجل اليهم بديا من اسراييل من ولد يهوذا
 و يذبحون الى مجادة الله من معونه روي بنيه فلا يفتقروا

حق خبر عبد فيهم العظم قال يا ايها ان عبادك يعبدونك
تنتفع ولا تنص فيهم شجرهم اجمع وانهم يدركونك ولطائف
القوى وقد يمشونهم وصاروا فيهم خرفة قالوا سبحانك
هذا الرجل الذي فيهم رسول رب السما والارض اليكم لتعبدوه وجعل
عن الهنك الى الله ورفقه فالتك لا بل غصب الهنك حين
هذا الرجل يعبدنا ويضع فيها ويدعوكم الى عبادة غيرنا فالحج
حسنا وياه ما لا تغضبوا لما تنصروا منه فاجمع ايمانهم
فبذلك خفي واثق صفة خفي واخذ من فرعون فيها والقوا
ناها صخر فغضبته ثم قالوا انما جولو ان ان نرضعنا القضا
فيكون لنا نوره هاتمة لها كما كان فيقوا عاينهم من
ابن نبيهم وهو يقول يا سيدي فله في ضيق مكاني وشدتي
فانهم في ضعف ركني وثلة جليد وجل هيبس ركني ولا
توخر اجابتي عوني عي مات فقال الله يا عبيدنا انتم
هو لاه الله ختم على وامنوكم به وعبدوا فيهم فقلوا
رسولي وخرجوا من اوطانهم كيف وانا المنتمين من عبيدنا
واله خفي هذا في نازل عليهم بهج فاصف له شديدي
ودعوا منها ونصام بغيرهم الى بعض ثم صاموا
من ختمهم كبحر بيت ثوبه واواظهم سحابة سوا
فالق

الرجال
فالتفت عليهم كالقبة حرا من شيب فذايت ابدانهم كالنخل
في الدنيا فنعوذ بالله انهم يذكروا من لا يكون له قوة الا بالله
باب ما جاء عن الصادق عليه السلام
فالتفت اهل بيته عن محمد بن سعيد قال حدثنا علي بن ابي
انه قال لا ارجو ان يكون احدكم الكائن واحكم الناس
واكثر الناس واكثر الناس انهم هذا الناس واحكم الناس
واسمع الناس واسمع الناس والعبدون يقولون خونا
ويكون مصير من يرى خلقه كما يرى من يدي ولا يكون
ظل واذا وقع على الارض من طين امة على راحة القاص
يا الشهادتين ونام عني ولا ينام فليبه ولا يحلم
ويكون محمد ناسا من الملكة او بالحق او لا اله الا الله
عليه وسع رسول الله ولا يرى له قول ولا فاصطلا
ق الله عز وجل ند وكل الارض بافلا ع ما يخرج منه
ويكون الجنة الهيب من الجنة المسكن في العبر
ويكون اول الناس منهم بافهمهم واشفق عليهم
من ابايهم ولهم ولهم ويكون اسد الناس نواضا

عن رجل ويكون اخذ الناس بما امر به ويكون دعاؤه مستجابا
 حتى انه لو دعا على صخرة لا تشقق فيصفيق عنده سدا
 رسول الله وسيفه ذو الفقار ويكون عنده صحيفة على
 سبعون ذراعا فيها جميع ما يحتاج اليه ولد آدم ويكون
 عنده الجفر الاكبر والا صغر ويكون عنده مصحف ناطق في
 ما لم يولد وبلد ويصح ويبرئ وباكل ويشرب وينزل
 ويخرج ويخزن ويضرب بسكه ويخبر بهوت ويخبر
 بوقف ويعرض ويسئل ويكرم ويشفع وتدل تقبل
 فجاو جبريل الى رسول الله فقال يا رسول الله قلوا لهم
 بالاسيف وهو امير المؤمنين والحسين والباقر عليهم السلام
 قلوا بالاسم وجرى عليهم على الحقيقة والصحة
 كما تقول الغلاة والمفوضة فانهم يقولون انهم لم
 على الحقيقة وانما نسبة على الناس امرهم وكذا
 عليهم غضب الله فانه ما نسبته امر احد من انبياء الله
 ونبي للناس الا امر علي بن ابي طالب ولا غيره من
 الامم من حيث ان يقضى وجه بين السماء والارض ثم يخرج
 الى السماء ويترد عليه روجه وذلك قوله الله تعالى

اذ قال الله يا عيسى اتي شوقيك وارضع لي ولانما امر الله
 ان يجعل امره امة وعلا من لا يعلم بذلك ان الله على كل شيء
 قال عبد العزيز بن مسلم كتابي يا امير المؤمنين فاجعلنا من
 جامعها في يوم فاراد الناس من الامامة وذكرنا كثر
 الناس فيها ثلاث على سبيل من ولاي الرضا فاعلمته ما خا
 الناس فنبههم ثم قال يا عبد العزيز جعل القوم وجهوا
 ادبائهم ان الله تبارك وتعالى لم يقض نبية حتى اكمل
 الدين وانزل عليه القرآن وفيه تفصيل كل بين فيه الحلال
 والحرام والحل والاحكام وانزل في حجة الوداع وهو
 اليوم اكمل لكم دينكم وانتم عليهكم فمضى وصحبكم لكم السلام
 ديننا واراد الامامة من نبي الدين ولم يرض عن النبي صلى الله عليه وآله
 معام دينه وارضع لهم سبيله وانما لهم عليا واحدا
 فمن علم ان الله عز وجل لم يجعل دينه فقدرة كتاب الله
 ومن ركن كتاب الله فهو كافر هل يعرفون فدا الامامة
 ومحالها من لانه فيجب فيها اختيارهم ان الامامة اجل

يبلغها
 قدرك واعظم شأنك واعلم مكانا وامنع جاءها واحيد هو من
 الناس يعقوب لهم او ينالوها بالانعم او يقضوا اماما ما يحبنا
 ان الامامة حصص الله عز وجل بها البراهيم الخليل بعد النبي
 والخلة مرتبة ثالثة فقال جل جلاله اني جعلت لك الشان اماما
 فقال الخليل سرورا ومن يشاء قال الله لا ينال عهد الظالمين
 ما يطلب ذلك لانه امامه كل طاعة الى يوم القيمة ثم اكرم
 بان جعلنا في ذرية اهل الصفة والطهارة ثم قال جل جلاله
 ان اولي الناس بابراهيم للذين اتبعوه وهذا النبي والذين
 والله والذين اتبعوه فكانت له خاصته فقلدها صلي الله
 عليا بار الله عز وجل على ابيهم ما فرضها الله فصار في
 ذرية ابيهم الاصفياء الذين انعم الله عليهم ولايمان
 فمن ابن جبرائيل هاهنا ولا يزال ان الامامة هي من الله لا من
 واهل لا وصيا ان الامامة خلافة الله وخلافة النبي
 وعقابه اهل البيت وميراث الحسين ان الامامة هي
 من الدين ونظام المسلمين وصلح الدنيا وعرف المؤمنين

من الله لا من
 الناس
 من الله لا من
 الناس

الصلوة
 ان الامامة اسن الاسلام الناجية وزعمه الساجد بالامام تقا
 والنكوة والصيام والحج والجهاد والصدقة وامضاء الحدود
 والاحكام والامام يجعل كل الله ويحكم حرام الله ويحكم
 من بين الله ويحكم الى سبيل الله بالحكمة والموعظة الحسنة
 اليافعة الامام كالشمس الطالعة في عالم وهي في الافق جبهة
 لا ينالها الا يد ولا يصيبها الا امام اليد المنيعة والسرير
 الزاهر والنور الساطع والنجى الطاهر في غيايب كدج
 والبلد الفقاهة والحج الجاه الامام السجدة المظاهرة والغيبة
 الهاطلة والشمس المضيئة والامم البسيطة والعين العزيرة
 والقدير والرفعة ومنع للعباد في الداهية الامام
 الامين الحق والوالد الرقيق والامير الشفيق الامام
 الملقب من الذنوب المبر من الصوب مخصوص بالعلم والسياسة
 بالحلم ونظام الدنيا والدين وعن المسلمين وعين الدنيا
 ونوام كافر بين الامام واحد وهو لا يد انبه احد ولا
 بعا له عالم ولا يوجد له بدل ولا له مثل ولا نظير
 مخصوص بالفضل كله لا من غير بل من غير الكسب بل

اختصاص من الفضل الوهاب فمن ذلك يبلغ معرفة الامام يمكنه
 اختيار ههنا ههنا تلك العقول وانهما الحلول وخارج
 الالهي وحسن العيون وخبر الحكايقا صفة العلم
 وحسن الخطباء وجمال الالباء وكلنا الشراء وخبر
 الارباء عن وصف من شأنه وفضيلة من فضله
 بالخير والفضل فابن الاختيار من هذا ابن العقول هذا
 وابن يوجد مثل هذا الطوائف فالك يوجد من غير الله
 كن ذم والله انفسهم فانه قوامها صعبا فانهم
 اني يكون لغير ما صعبا وقالوا انكوا صعبا عند
 بعد انهم لم يبقان اعمالهم فصد من السبيل باب
 العزيز ورجوا من اختيار الله واختياره الى الضيق
 والفرح بنادهم وبك خلق ما يشاء ويختار ما كان
 لهم الخير وقال الله عز وجل وما كان لمؤمن ولا مؤمنة
 اذا قضى الله من شؤنه امر ان يكون لهم الخير من امرهم
 فقالوا سمعنا وسمعنا فكتب لهم باختيار الامامة والامام
 عالم لا يجهد وواع لا ينكل معدن الفد من الطهارة
 والسك والزهادة والعلم والعبادة مخصوص من هذه
 الزيادة

عالم

الرسول وقول الحق واليقول الامانة عالم بالسياسة مفوض من الله
 فانهم بارادة ناصح لعباد الله حافظ لدين الله ويكون علمه
 موقوف على علم الله وانه واختاره الله ورسوله لا محذور
 وشرح صدره وادرج قلبه بنايع الحكمة والبر العلم الحامد
 فلم يبق بعد تجارب ولا عيب فيه من الصواب وهو معصوم
 موقوف موقد من خطايا الزلل والعمارة
 على مثل هذا اختياره او يكون مختار من هذه الصفات الامام
 الذي جسد سماه فلهذا هو على مقام علم وهو ملك الله وملك
 وسبق الصفات نريد بالحسن وعالم بالعقيد والجمع
 ما جاف وذلك فضل الله يؤتيه من يشاء
 قال رسول الله لايمان معرفة بالقلب وافر بالانسان
 بالامانة قال ابو الصلت مثلث من الرضاء عن الايمان
 فقال لايمان عقد بالقلب لفظ بالانسان وعمل بالانسان
 الجوامع لا يكون الايمان لا هكذا ايضا قال رسول الله
 الايمان قول وعمل ثالث الايمان اما لم يوصوا
 الايمان عقدا مع ثقة وطمانينة قلب ولم يحصل ذلك
 ولكن قولوا اسلمنا فان اسلمنا انماها الزيادة

ذكر مجلس الرضا مع المأمون في القرنين
 قال الرباني بن الصلت حضر الرضا مجلسا مع المأمون في بغداد
 في مجلسه جماعة من علماء أهل العراق وخراسان فقالوا
 أخبركم عن معنى هذه الآية ثم قرأوا كتاب الدين
 من عبادنا فقالوا العلى الرضا الله تعالى لا اله الا هو
 المأمون يقول يا ابا الحسن فقال الرضا لا اقول كما قالوا
 اقول الرضا الله عز وجل يدرك الغنم الطاهرة حال المأمون
 وكيف غنى الغنم من ذلك فقال الرضا انه لو اراد الله
 لكانت باجمها في الجنة لقول الله تعالى فمنهم ظالم لنفسه
 ومنهم مقصد ومنهم سابق بالخيرات ثم جمعهم كلامهم
 الجنة فصالح الولاية للعلماء الطاهرين لا غيرهم فقال
 من الغنم الطاهرة فقال الرضا الذين وصفهم الله في كتابه
 انما هم بد الله ليندب عنكم الرضا اهل البيت يطهرهم
 يظهرهم وهم الذين قال رسول الله في محفل فيكم النفاق
 كالحب اعمه وخرجه فالت العلماء اخبرنا يا ابا الحسن

هذا
 عن العنبري اهل الامام غير قال فقال الرضا لهم لا اله الا الله
 رسول الله يوثق عنه انه قال اخبرني عن ربه وهو لا يخاف
 بالخير المستغفار من الله لا يملك فيه الرضا الله تعالى ابو الحسن
 اخبرني عن هذا حرم الصدقة على الاموال قالوا نعم قال فخر
 على الامنة قالوا لا هذا من ما بين الامانة اما علم
 انه وقعت الولاية والظاهر على المهدى من المصطفين
 سلمهم قالوا من اين يا ابا الحسن فقال من قول الله تعالى
 ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم واسحق في ذرية ابراهيم
 والكتاب فجمعهم مهمل وكثير منهم ناسفون فصالح
 النبي والكتاب المهدى من ذرية الناصب وقال العلماء
 فخيرنا هل فيه الله عز وجل المصطفاء في كتابه فقال
 فسر المصطفاء في الظاهر هو الباقر في ائمة خيرة
 وموضعا لا قبل ذلك فقال الله وانذر عبيدك
 الاقربين ويطهرهم من الخالصين هكذا في رواية الحسين
 وهو ثابتة في معجزة عبد الله بن مسعود وهذه
 من فضة وفصل عليهم ومنه في حال جبين عنى الله تعالى

فذلك لان ذلك لال فذكره رسول الله فهدى واحدا ولا يشاء
 في الاصطفاء قوله ثم انما يدان الله لينذهب عنكم الرجز
 اهل البيت ويطهركم تطهير وهذا افضل من ان لا يجعله
 احدا لا معان قد ضال فهدى الثانية واما الثالثة حين
 من الله الطاهر من خلقه فامر النبي بالمباهلة بهم فقال قد
 تم حاجتكم بعد ما اجازت العلم من نفعوا نفع انبا منا وانا
 نكم ونسائنا ونساكم وانفسنا وانفسكم ثم ينهل فابى من
 عليا والحسن والحسين والفاطمه عليهم السلام ورضي الله عنهم
 فهدى الله ما معناه فهدى وانفسنا وانفسكم فالت العلماء
 عني به نفسه قال ابو الحسن فطهرتم انما عني به نفسه
 واما بدل على ذلك قول النبي حين قال لينتهي بنوا
 ولبعة او لا يفتن اليهم رجلا كقصة فغير على من ابي
 وحقوا بالانباء الحسن والحسين وغيره بالنساء فطهرها
 فهدى خصوصية لا يفتنهم فيها احد وفصل في الجاهل
 فيه بشير شرف اذ جعل نفس على نفسه فهدى الثانية
 واما الابعة فاحراجه الناس من مسجد ما اخلا للعباد
 عن نكاح النكاح ونكاح العتاق فقال يا رسول الله عني

واخبرنا فقال رسول الله ما انا تركته واخبركم ولكن الله
 واخبركم وفي هذا اتيان قوله لعلي انت خير مني فهدى
 من هو ثالث العلماء وامن هذا المخرجان قال الرضا وحيثما
 الى حق واخبر ان بنوا القوم كما يصبرون ما يفعلوا بكم
 قبله فغير هذه الآية منزلة هو وحيثما انفسا منزلة
 على من رسول الله ومع هذا دليل واخبر في قول رسول الله
 قال الا ان هذا المسجد لا يجعل لغيري الا المسجد والله ثالث العلماء
 يا ابا الحسن هذا الشرح وهذا البيان لا يوجب كذا عند
 معاشر اهل بيت رسول الله فقال به من ينكر لنا فانا
 رسول الله يجعل انما بعد العلم على بابها من اهل البيت
 فليانها من بابها فغيرها او صنفنا سرنا من الفضل
 والاصطفاء والطهارة فما لا يمكن الا معان ذلك
 الحمد على ذلك فهدى الآية واما الخامسة قوله
 عن جده وآب ذال في حقه متفق خصهم الله
 بها واصطفاهم على الامة فلما كانت هذه الآية

على رسول الله فقال ادعوا الى ناطة قد جعل الله تعالى بان
من ذلك هي ثم لم يوجب عليه بجيل ولا ركا
وهي خاصة للمسلمين وقد جعلها الله لا امر في الله
به فخذ بها لك ولولدك فمكة الخامسة واما الآية
السادسة فلا استسلم عليه اجمالا الا المودع
وهذه صفة النبي الى يوم القيمة وصفتها للكل
غيرهم ففرق الله تعالى عليهم مودة ذى القربى فخذ بها
واجب رسول الله واجب اهل بيته لم ينفع رسول الله
ان يفضله ومن ركا طلة باخذ بها وان يفضله
فعل رسول الله ان يفضله لانه قد تركت فريضة
من فريضة الله فاق فضيلة واتى شرف يتقدم هذا
نظام رسول الله في احبابه محمد الله واتى عليه فقال
ايها الناس ان الله قد فرض عليكم فرضا فخذوا به
مودة من فلم يحبه احد فقال ايها الناس انه ليس بين
ولا فضة ولا ما كحل ولا مسير فقالوا
هذه

ما اذا افلا عليهم هذه الآية فلا استسلم عليه اجمالا
الا المودة في القربى وفرض الله طاعة من يؤمن فريضة
لعرفة فضلهم تلك ان يبي الله لهم فمكة المودة لا ياتي
بها احد من مخلصا الا التوبى الجنة فمكة السادسة
واما الآية السابعة فقول الله تعالى ان الله وملائكته يصلون
على النبي يا ايها الذين امنوا صلوا عليه وسلموا تسليما
يا رسول الله فمكة السابعة عليكم فمكة الصلوة
عليك فقال اللهم صل على محمد وآل محمد كما صليت
على ابيك على ابراهيم والى ابراهيم فمكة يا محمد
الناس في هذا اخلا فاولوا الا قال الما مؤمنين
لا خلا ولا صلا وعليه اجمالا فمكة فمكة السابعة
شيى وضع من القربى فقال ايها الناس
الرحمن الرحيم بين والقربى انك لمن المرسلين
فمكة فمكة بين قال ايها الناس ان الله قد

الفرقي

فقال الرضا فان الله عز وجل اعطى محمداً و آل محمد من ذلك فضلاً
 لا يبلغ احد كنهه ولا يحيط به ولا يحصى له واق الله تعالى تسليماً على
 احد لا على لا نبيا عليهم السلام فقال مباركاً و تعالوا سلاماً على
 نوح في العالمين وقال سلام على ابراهيم وقال سلاماً على
 موسى وهرون ولم يقل سلام على آل نوح و آل ابراهيم
 و آل نوح و قال سلام على آل يسر يعني آل محمد فقال
 المأمون قد علمت ان في معدن النبوة شرح هذا و بياناً
 فهذه النبوة و اما النبوة ففوق الله و اعلموا انما انفقتم
 من شيء فان الله خمس و للرسول و للذي في بيته
 سهم من ذي القربى كسهم رسول الله و هذا اقر من ان لا
 و الامة لان الله جعلهم في حيز و جعل النبي في حيز و في
 ذلك و ضم لهم ما في نفسه و اصطفاهم فيه فينبغي
 ثم شيء رسول الله ثم بقية القربى و اما قوله و النبي المصطفى
 كين فان النبي اذا انقطع به خرج من القناتيم و لم
 يكن له فيها نصيب و كذلك المسكين اذا انقطع
 مسكنه

مسكنه لم يكن له نصيب من الغنم ولا من حلال الغنم و تمام
 فانه الى يوم القيمة يفعل لنفسه منها سماً و لرسوله سماً و
 القربى سماً و كذلك في الطاعة بائها الذين امنوا بالله
 و اطيعوا الرسول و اولي الامر منكم فيد انفسهم ثم ياتي
 ثم باهل بيته و كذلك اية الولاية انما وليكم الله و رسوله
 و الذين امنوا الذين هم في صلاتهم خاشعون و لا ياتهم مع ولايته
 الرسول مرفوعة ولا ياتهم فلا ياتك قصة الصدقة في
 و رسوله و من اهل بيته فقال انما الصدقة للفقراء المساكين
 و العالمين عليهم اجمعين في شيء من ذلك انما نحن
 في أنفسنا و لرسوله و لك القربى لانه من نفسه
 من الصدقة و من رسوله و من اهل بيته لان الصدقة
 محرومة على محمد و آله و هم اساخ اهل البيت لا يحل لهم
 لانهم طهر و امن كل دنس و وسخ فلا طهرهم الله
 و اصطفاهم ربه لهم كما مضى لنفسه و كره لهم
 ما كره لنفسه عز وجل فهذه النبوة و اما الامة

الذكر
الشيء قال الله تعالى فاسئلواهل الذكر انكنم لا تعلمون فقالوا
فاسئلونا انكنم لا تعلمون فقالوا فاسئلواهل الذكر انكنم لا تعلمون
فقال الله في آية التحريم حرمت عليكم امهاتكم وبناتكم واخواتكم
فاخبرني هل يصلح ابني وابنة ابني وما نسأل صلح
ان يزوجها لو كان حيا قالوا لا قال فاجبرني هل كان
ابنة احدكم فصلح له ان يزوجها لو كان حيا قالوا نعم
قال فافهم هذا بيان كما نأمن اليه ونسئمتهم من اله ولو
كنتم من اله لحرمت عليكم بناتكم كما حرمت عليكم بناتي لاني
منهن فافهم ما بين الولاة فهذا العاشر واما
الحادية عشر فقول الله تعالى فاحكامه جد من الازواج قال
جد من من الازواج فكنتم ايمانهم انقلوب جلا ان يقول
ربي الله وقد جاءكم مني بالنبينا من بينكم فكان ابن
خال فزعمون فليسبوا فزعمون بنسبه ولم يصفه اليه بل
وكذلك خصصنا نحن اذ كنتم من الازواج فلو كان الله نونا
منه وحملا لكان بالذي في هذا افرق بين الولاة
فهذه الحادية عشر واما الدنيا العشرة فقول الله تعالى
و...

واما هلك بالصلوة واصطبر عليها فخصنا الله تعالى بذكر
وهذه الحصة من الولاة فكان رسول الله ينجي المار على
و فاطمة بعدة فلهذا الآية تسعة اشهر كل يوم خمس
فيقول الصلوات حكم الله وما امركم الله وما اكرم الله
من ذرية الانبياء عجل هذه الكرامة اليه اكرامها بامهاتكم
والعلماء جازاكم الله اهل بيتكم عن الولاة خبر فاجعل
والبيان فيها اشبه علينا الولاة باب ما جاء في
من جبرائيل وما سئل عنه امير المؤمنين قال عجله ابن
الطائي شدة علي بن موسى الرضا عن ابيه وابائه قال الرضا
عليه السلام طالت بالكوفة في الحجاج مع اقام اليه جلا
من اهل السام فقال يا امير المؤمنين اني استلكت عن سبيل
فقال سلم فغفرا ولا تسئل عننا فقال اخبرني عن اول
ما خلق الله تعالى فقال خلق النور فقال ثم خلق السموات
قال من نجا الماء قال ثم خلق الارض قال من نجا

قال نعم خلف الجبال قال من لا مواج قال فلم يستفد
 ام القرائ قال لا من حيث من تحتها وسئل عن
 طول السموات وعرضها قال هي تسعماية فرسخ في سمائة
 وسئل عن كم طول الكوكب وعرضه قال اثنا عشر
 فرسخا في اثني عشر فرسخا وسئل عن ألوان السموات السبع
 واسماؤها فقال له امير المؤمنين اسم السماء الدنيا فيض
 من ماء ودخان واسم السماء الثانية فيض
 وهو على لون الخضر والسماء الثالثة اسمها اللؤلؤ
 وهو على لون النسيه والسماء الرابعة اسمها الزفرون
 وهو على لون الفضة والسماء الخامسة اسمها هيجون
 وهو على لون البدر والسماء السادسة اسمها لؤلؤ
 وهو باقود حمر والسماء السابعة اسمها حجب
 وهو دري بفضاء ثم سئل عن جمع بين الاثنين فقال
 يعقوب بن اسحق جمع بين الحنا والجدل فخرج
 فقال لك وقبه انزل وان مجنونا بين الاثنين فسئل

ثم سئل آدم آدم قال لا خلق من اديم له من سئل
 الميراث للذكر مثل حظ الانثيين فقال من قبل السبلة
 عليها ثلثا وحجبك فبادر اليها حوا فان كل من يلحقه
 والطعمت آدم حبيب من ذلك وراث للذكر مثل
 حظ الانثيين وسئل من خلق الله تعالى من انبياءه
 فقال خلق الله تعالى آدم محمدا وولد شيت محمدا
 وادريس ونوح وسام و ابراهيم وسليمان و داود
 ولوط واسماعيل بن يحيى ومحمد بن عبد الله
 وسئل كم كان عمر آدم فقال تسعماية سنة
 ونلتين مئة وسئل عن اول من قال الشعر
 فقال آدم فقال الاجراني وما كان شعر
 فقال من قال فلها بيل نابل فقال آدم انا
 تعبرني الليلاد ومن عليها فوجه لا من معتبر

تغير كل لون ولحم
فوالسفا على ما قيل في
فيل قد تضمن الضم
واجنا البلس لعنه الله
و قليك من في الدنيا
الحان فانك التني
يكفك من خا الخلده

ثم قام اليرحيل اخر فقال يا امير المؤمنين اخبرنا من
يوم الاربعاء فظهرنا منه وتعدوا الى الاربعاء
هو قال اخبرنا في السر وهو في الخاف
فيه قتل في بيل هابيل اخاه يوم الاربعاء
الف ابراهيم الخليل في النار يوم الاربعاء
وضعون في الخبيث يوم الاربعاء اغرق
خزاعيل فرعون واهله يوم الاربعاء جعل الله

تعالى فرجه لوط فابلهما سافرا يوم الاربعاء
غزوا جبل الرح العظيم على قوم عاد يوم الاربعاء
سلط الله على نمرود البغض يوم الاربعاء طلب
فرعون موسى ليقضه يوم الاربعاء خلد
السقف من قومهم يوم الاربعاء خرب بيت
يوم الاربعاء احرق مجلد سليمان من دابة
من كور في فارس يوم الاربعاء قتل محمد بن كزيب
يوم الاربعاء خسف الله غرير جبل فجار يوم
الاربعاء اقبل ايوب في دار ماله وملكه يوم
الاربعاء او خلد يوسف في السجن يوم الاربعاء
احد ثم الجحش يوم الاربعاء عقر الناقة
يوم الاربعاء امطر عليهم حجارة من

ثم قال ^{عن} علي بن ابي طالب ^{عن} ابي عبد الله عليه السلام قال كنت
جالسا عند الصادق فجاؤني يد بين علي بن الحسين فاني
لعبنا في البيت فقال له الصادق يا علي ما فعلك
يا ابا عبد الله ان كنت المصلي بالكنايسة فالتفت
من يدي والله ما فعلك من هذا القول فبالحسد
لا ينبغي فقال له يا ابي عبد الله اما انا فاحسد اليك
حسدا ثم قال حدثني ابي عن جده انه قال
الولد يخرج من يده رجل يقال له زيد فيقول
يا ابا عبد الله فليصلي بالكنايسة يخرج من يده
رجل فينشر فيقول يا ابا عبد الله فليصلي بالكنايسة
اهل البيت لا يرضون بهذا وحدثني عن جده
اخضر يسوع في الجنة حيث شيا و قال احمد بن
الحسن عن محمد بن زكريا عن جده بن خالد

ثم قال ^{عن} علي بن ابي طالب ^{عن} ابي عبد الله عليه السلام ثم يدعوا الى العبد
ويقتل من سبيله بغير علم وكان زيد بن علي وادله
من تولى بغير الاية وجاهدوا في الله حتى ماتوا
هو ابينا كما قال احمد بن محمد بن عيسى عن جده الجعفي
عن ابي جعفر عن ابيه قال قال رسول الله للحسين
يا حسين يخرج من صلبك رجل يقال له زيد
فيخطا هو واحدا به يوم القيمة ثاب الناس
عن محمد بن خالد بن الحسن بن علي بن ابي طالب
عن جده بن خالد قال حدثني عن جده بن علي بن ابي طالب
هو اخذ شعرة قال حدثني علي بن ابي طالب هو
اخذ شعرة قال حدثني علي بن ابي طالب هو
اخذ شعرة عن رسول الله هو اخذ شعرة قال
من اذا اخذ شعرة مني فقد اخذني ومن اذا اخذني
فقد اخذ الله مني اذا اخذ الله مني الله

قال خديجة بن خن سبعة نفر ما بيننا المدة فدخلنا
على ابي عبد الله انا و اعمامنا عندكم خبرنا عن زيد فقلنا
قد خرج او هرب خارج فقال نعم فان انا كره خبرنا فيه
فكنت ابا ما فاني رسول الله صلى الله عليه وآله في بكيت
فيه اما بعد فان زيد بن خن جليلا لم يبق في
منزل فلك الا ربعا والخميس وقتل يوم الجمعة
معه فلان وفلان فدخلنا على الصادق وقلنا
الكتاب فقرأه و بكى ثم قال ان الله رانا البدر
انه كان نعم العلم ان في كاه رجل الدنيا و
آخرنا مضي والله في شهيد امضي والله في
شهيد اكشيد او امشيد واهو رسول الله
و على الحسن والحسين قال محمد بن الحسن
احمد بن زيد عن الفضل بن بيان قال
ان

نحو
بكر بن
البرقي

ان نهبت الحمار يد بين علي بن عبيد بن جهم خرج بالكوفة
فسمعته يقول من يعينني منك على قتال اناط
اهل الشام فوالذي بعث محمد ابا الحسن في
خلفه يد يوم القيمة فدخلنا بالجند بالكا
فوقه فلما قتل زيد بن علي فوجئت فدخلنا
فدخلنا على ابي عبد الله فقلت في نفسي والله
لا اخبره فقلت زيد بن علي فلما دخلنا عليه قال
ما فعلت في زيد فحقيق العبر فقال فقلوا فقلت
ايم الله فقلوا قال فقلوا قلت اي راسه طلق
ما قبل بيكي و هو عدو جاهد على خلقه كانهما ايمان
ثم قال والله في شهيد

دانه مرغ اندازد دست	طعمه مرغ بچرخد
طغیان از آن بر سر	لغزش از آن بر سر
چو نه دانه جاده به از آن	چو نه دانه جاده به از آن
چو نه دانه جاده به از آن	چو نه دانه جاده به از آن

و القیاء در عهد ائمه شیعیان

از قرآن به قول یقینیت	کعبه از راه صیبت از دست
از پیرانیم نیران که نیست	کعبه از راه صیبت از دست
این نه جرای خبر جدایت	در جرای خبر جدایت
از پیرانیم نیران که نیست	کعبه از راه صیبت از دست
از پیرانیم نیران که نیست	کعبه از راه صیبت از دست
از پیرانیم نیران که نیست	کعبه از راه صیبت از دست

در عهد ائمه شیعیان

حیرت و اندیشه در ساریش
وقت بهادر همه سپید است
از کوه و دریا و بیابان
میست از همه استغفار تو
میاید و بیشتر کند
سختی نیست که زانم بره
از دار سپید از درود تو
از دار آقا که دروغ نرود تو

در بیان...

انبار آقا و حق چندان
که در آن راه دارد دنیا و حقیقت
نه از این و نه از آن
که در آن چنانچه هست آن
انچه چنانچه هست علی بن ابی طالب

در بیان...

چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست

چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست
چند صفت از صفات پرست

در بیان...

مهرت و مهرت از تو
مهرت و مهرت از تو
مهرت و مهرت از تو
مهرت و مهرت از تو

در بیان...

در جلد اول

فقه فقه امیر و مجتهدان
فقه فقه که در قدس
نزد خود از فقه عالم کجاست
از فقه بزرگواران
از فقه فقه که در قدس
فقه فقه که در قدس
صلوات فقه دنیا علیست
منزلت فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس

در جلد اول

کمال کمال کمال کمال
کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال
از کمال کمال کمال کمال

در جلد اول

فقه فقه که در قدس
فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس
از فقه فقه که در قدس

در جلد اول

در حلقه امیرت در صفات طوطی
در فراق نبیره از بند بند و گیت
چون تو به بدیهه پس من
با طرب تر از سماع بهیچ حد
در مقام تو زین محراب
تا نام این تا خود تو در حق
از حلقه و حلقه دار وجود تو
در مقام کس تا خود تو
در رزم خود را المیه
هم چون پیلان بی شک تو
تا خود را و خوار را
جد و خشنود حق او را
در حلقه امیرت در صفات طوطی
کو در غم صفت حلقه
چون بانه را و یکسر و ملک

[illegible]

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or name, located at the bottom of the page.

چو یک استیز تو را بهر
 یک دیوانه دار اندر
 خمر و طبع بد باده دار
 هم چو یک تو سحر خال دار
 ز حال ابرو بر وقت طعام
 کند خراش بر لب و رخسار
 به سخن چو من باده لب
 فلک کس موقت لب
 نهاده از اینده هم رخسار
 رو به تو تو زیند کجای
 ستم اندر بجا آب و گشت
 زینده ظفر و زبردست
 حکم ستمنا گوید
 بایش در کیم هر کس کور
 ای صفت درم الف کور
 چو نت گوید نازکی بگذارد
 چو نه کن بر د بگذارد
 چو نه گوید عین من
 چو نه گوید نگاه داریده
 ای کی ز کمر او لب و نه
 جدت کن به بد خویش
 حال رسوب از عطر دار
 چو نه بر سر نه که بر لب
 بین دروغ از عطر دار
 بنده که خمر منسک که نه

مهره دیر و کلاه
 حقیقت است غفلت آدم
 روزگرم حقیقت مانند
 معجزه آید بجزایر
 سیر است جبهه مطهر
 تیره است بر عین
 و شکر کارش بر آید
 آتش را بر کشته نسیم
 بدین ترجمه آید
 شمع مقول بر کمال
 مکه است
 و کلاه به سید جهان
 چند بر نفیست لیر بر
 نیده و یلمش کلاه
 لک میزد از مهر
 در نه از راه حق نه فرزند
 عشق و تپش مهر و ناله
 نذر انخلود و اسلیم
 چشم دارم در بوم آید
 نه محبت بر بر آید
 داع نرغود و ناله
 صد در غرض آید
 خوش مقول را کی جوی
 صید طایر کلاه چو چای
 مهر تو در کف و خفته
 به تو

سینه جان که در دهنش نشسته
نه کرد بر دهنش گزینش
از دلش عشق هفت روز
نخست که بر راده انداخت
گرچه با جانت حکم ز دانه
بیت است که روز تو را
نه حکم سندان
همه باز که اینچنین بپند
باین جوار باغ لایق
بیت اندر این نفس نفس
باین سرخ که در خروید
گفت عقرب اندک بهر کسی
از تو در میان دم داغ
درفش کن که لفظ بهر زلف
زنده خود به شوق برادر
خواهرم گفت مراد بر
کار نصیب کرد در کار
شعبه بهر هفت روز که در کرد
لحم داد و دستم چو پتور
خاطرم چو زیت حکم چو پتور
هر چه گویم بیا گوید که
کس گفت اینچنین سخن بگو
چون مرا اندازد که سخن گوشت
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد

این شعر را در این کتاب
نویسند که در این کتاب
نویسند که در این کتاب

دینش را در دهنش نشسته
باید که در دهنش نشسته
نخست که بر راده انداخت
نخست که بر راده انداخت
گرچه با جانت حکم ز دانه
بیت است که روز تو را
نه حکم سندان
همه باز که اینچنین بپند
باین جوار باغ لایق
بیت اندر این نفس نفس
باین سرخ که در خروید
گفت عقرب اندک بهر کسی
از تو در میان دم داغ
درفش کن که لفظ بهر زلف
زنده خود به شوق برادر
خواهرم گفت مراد بر
کار نصیب کرد در کار
شعبه بهر هفت روز که در کرد
لحم داد و دستم چو پتور
خاطرم چو زیت حکم چو پتور
هر چه گویم بیا گوید که
کس گفت اینچنین سخن بگو
چون مرا اندازد که سخن گوشت
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد

سینه جان که در دهنش نشسته
باید که در دهنش نشسته
نخست که بر راده انداخت
نخست که بر راده انداخت
گرچه با جانت حکم ز دانه
بیت است که روز تو را
نه حکم سندان
همه باز که اینچنین بپند
باین جوار باغ لایق
بیت اندر این نفس نفس
باین سرخ که در خروید
گفت عقرب اندک بهر کسی
از تو در میان دم داغ
درفش کن که لفظ بهر زلف
زنده خود به شوق برادر
خواهرم گفت مراد بر
کار نصیب کرد در کار
شعبه بهر هفت روز که در کرد
لحم داد و دستم چو پتور
خاطرم چو زیت حکم چو پتور
هر چه گویم بیا گوید که
کس گفت اینچنین سخن بگو
چون مرا اندازد که سخن گوشت
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد
چون زنده اند که در خوراد

بمن نعت بر سر بسجده دانا
و در کعبه سجده بران خوش
در دم منورم بر سر فرار
و در دم منورم بر سر فرار

و ما غفر له من ذنوبه
عن ابن مسعود انه قال

در این مجلد پارس و دهر خفته اند لایق فخرند

در این کتاب که در این کتاب است

سید محمد تقی راجه
زاد کهنه نو این

بیت از علی بن ابی طالب که اوست او در میان عواید معروف
مشتود و به مسجد جامع دمشق آمد در آنکه در آن روز

پس نذرند بخدمت اقبال بخت نام علم می شه
چه از ناز خانق که بیکه از حبس پر سید مراد

سواران و ابرو سواران و پادشاهان و
فرماندهای و غیره و سواران و

در بیان حال و سیرت
و در بیان حال و سیرت

این است که در روزی که
 این است که در روزی که

در سوخته و در آتش و در کوه و در دریا
نغمه جبرجی محمد و محمدی

مستغفره از خداوند
مستغفره از خداوند

درین شهر خندانند و در
 این شهر خندانند و در

کبر و بختی و قیامت
و در کبر و بختی و قیامت

برای اطلاع

For the purpose of the present investigation, the following data were obtained from the above-mentioned sources:

قال لانا من علامت الفقر العلم والعلم ان العلم
باب من ابواب الجنة نانه دليل على خير قال في
كل امر عقله وعدوه جهله قال لانا احببنا العلم
عن نبي اسرايل نانو في تبه عن قول الى موسى ان اخرج
عظامي من سف من مصر وعلك طلوع القمر اذا اخرج
عظامه فسل موسى عن يعلم موضع فقبل له
ههنا اخرجي تعلم على فبعث الينا ناني يحيى فيفقد
عجبا مقال لانا العرفين موضع في سف ففالتفتم
قال في خبر يحيى به نالت لانه ففيلينه اربع حصا
ثلقوا في رطل وبعيد الى شيابي وبعيد الى جبر
وفجيلة صك في الجنة ففكر في ذلك على موسى ناني
الله في رطل باق في اعطسها ما سالك نانه في
فعل ناله علم في ناني من سالك السيل في سف
مر نانا اخره طلوع الشمس الى ان الله عز وجل

الاشام

در عهد ناران در عهد ناران

الغيث ابراهيم المصطفى
فمن رستك في ذكر من جندك
منه كيم جرح باعد كادو بار
نور بن شيرين بنس از خدا
كافه نيك كيم بر ر بيا
جذب كراهر صرا الى استقام
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود
ناني حوره كيم به مقصود

الاشام

تا بگو این استلذی برب من نه بهر این بخش داده بد
 استلذی دغدغه هم من زان رافقه هم جوایف بفرست
 این کزاده که گاهینواران آن کزاده که گاهینواران
 نفی از من عمل همواران تا بهینم زنده زنده را

در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم

و

تا بگو این استلذی برب من نه بهر این بخش داده بد
 استلذی دغدغه هم من زان رافقه هم جوایف بفرست
 این کزاده که گاهینواران آن کزاده که گاهینواران
 نفی از من عمل همواران تا بهینم زنده زنده را
 در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم

در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم

در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم
 در این دست هم

در جدولی دیگر

این چون جنبست چو کبریا	زده دزد ام چو دین بچه فیر
ان یک دزد همه را بچسب	دانه کرم بر من اندر طلب
زده باله دانه کرم	جنبست به پیش اندر کرم
دانه در زلفه زغال زده	بیدار از خوشی گم کند
بی خرید از دست هر یک را	در غر او لیدر آید
رفت از پیش طبع و کله	زده از آن راهی و محبوب
باید که زنده را بچسبیم	در رضای صبر و شرم
در فرغ راه ایراد و قول	فکر زن از اصول به قول
بست طبع و در نوین	نیت از نیت به نیت
دی چو کرم جنبست کرم	در غر و در نیت و نیت
چو غر و در نیت و نیت	در نیت و نیت و نیت
هر تنوی بکشد و نکر	نیت و نیت و نیت

در جدولی دیگر

اندر

است احالت فلفله کرم	هر یک به نام می نود و نیت
نوع کرم در احالت به	هر یک به نام در نیت و نیت
زنده و نیت و نیت کرم	بی نیت و نیت و نیت
این نیت و نیت و نیت	چو نیت و نیت و نیت
نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
رکب و نیت و نیت و نیت	چو نیت و نیت و نیت و نیت
بی نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
چو نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت
نیت و نیت و نیت و نیت	نیت و نیت و نیت و نیت

در جدولی دیگر

در آینه معانی
در این کتاب

همچو خورشید در آفتاب
پیکر اندر آفتاب در آفتاب
زهره چو سبزه در زرد
سسته زلف چو سبزه در زرد
در آینه بر آینه در آینه
لیکن خورشید در آینه در آینه
بدن نیست در آینه در آینه
گوشت در آینه در آینه
استاره خانه در آینه
هم خانه در آینه در آینه
چو بیهوش در آینه
نور چو نور در آینه
در آینه در آینه در آینه

مثنوی

مثنوی بی بی چو خورشید در آینه
پیکر اندر آینه در آینه
زهره چو سبزه در زرد
سسته زلف چو سبزه در زرد
در آینه بر آینه در آینه
لیکن خورشید در آینه در آینه
بدن نیست در آینه در آینه
گوشت در آینه در آینه
استاره خانه در آینه
هم خانه در آینه در آینه
چو بیهوش در آینه
نور چو نور در آینه
در آینه در آینه در آینه

لکین غمزه پرده ویرانه شود
بر خط چرخ پرده پیوسته شود
سینه بند جل را با طم و دم
حبیب الدین و یحیی و عیسی
در دلی جز سینه حلال از رخ نه
پیش از سر تا سر تا سر تا سر
پس بیداد و بختیاب اراد را
سیر روح سرخ و کفایت را
درین حق و در پرده سر
باز که از حق و چشم جزئی
نیت پندار سر و روح را
باز که از لب لب لب لب لب لب
ار که صحت صحت آمد درین
روح و روح و روح و روح و روح
پس بر دین و دین و دین و دین
ناله و ناله و ناله و ناله و ناله
منطق حق و روح و روح و روح
که نظر بر باد آمد تا هر
پس از آن که کفایت آمد تا
درین صفت و روح و روح و روح
شده از آن که کفایت آمد تا
رو به رو و روح و روح و روح

لکین غمزه پرده ویرانه شود
بر خط چرخ پرده پیوسته شود
سینه بند جل را با طم و دم
حبیب الدین و یحیی و عیسی
در دلی جز سینه حلال از رخ نه
پیش از سر تا سر تا سر تا سر
پس بیداد و بختیاب اراد را
سیر روح سرخ و کفایت را
درین حق و در پرده سر
باز که از حق و چشم جزئی
نیت پندار سر و روح را
باز که از لب لب لب لب لب لب
ار که صحت صحت آمد درین
روح و روح و روح و روح و روح

در جلد اول
در جلد دوم
در جلد سوم
در جلد چهارم
در جلد پنجم
در جلد ششم
در جلد هفتم
در جلد هشتم
در جلد نهم
در جلد دهم

لکین غمزه پرده ویرانه شود
بر خط چرخ پرده پیوسته شود
سینه بند جل را با طم و دم
حبیب الدین و یحیی و عیسی
در دلی جز سینه حلال از رخ نه
پیش از سر تا سر تا سر تا سر
پس بیداد و بختیاب اراد را
سیر روح سرخ و کفایت را
درین حق و در پرده سر
باز که از حق و چشم جزئی
نیت پندار سر و روح را
باز که از لب لب لب لب لب لب
ار که صحت صحت آمد درین
روح و روح و روح و روح و روح

در جلد اول
در جلد دوم
در جلد سوم
در جلد چهارم
در جلد پنجم
در جلد ششم
در جلد هفتم
در جلد هشتم
در جلد نهم
در جلد دهم

از چو آید به دست سزای کوه
 فوق افکند که درین سزای
 تو را این محنت در آید و سپه
 پس بخت صفی چون صحرای
 کعبه کجاست زانست زار
 که بر آید در آید و دیار
 از تو ام تهدید کنور در آید
 هفت در آید و آید
 بی بد و مراد و اد و جوب
 قند که در آید و چشم و جوب
 مریدان ای نغیر و کر
 از چو نغیر و کر
 عجب و مریدان و سبک و آید
 که به سبک و آید
 خیر و زلف و مریدان و آید
 در مریدان و آید
 تا به مریدان و خنث و آید
 که مریدان و آید
 خیر و مریدان و آید
 فخر و مریدان و آید
 مار و مریدان و آید
 مار و مریدان و آید
 مار و مریدان و آید

مایه که کو تا آمدند چنین
 خوش است به پیر و آید
 فخران و مریدان و آید
 طبع از دایم و آید
 کریدان و مریدان و آید
 خوش گویند و آید
 فخران و مریدان و آید
 که مریدان و آید
 چو که مریدان و آید
 هم چو که مریدان و آید
 کریدان و مریدان و آید
 یکسان و مریدان و آید
 چو که مریدان و آید
 زشت و مریدان و آید
 مریدان و مریدان و آید
 که مریدان و آید
 مریدان و مریدان و آید
 که مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید
 خور و مریدان و آید

این است که مریدان و آید
 این است که مریدان و آید
 این است که مریدان و آید
 این است که مریدان و آید

بزم پیش آنست منیر | کرد یوسف را مرقع مهر
 کرد اگر با تو نماند | این سخن باور کند مهر
 جان را با تو نماند | یقینت تحت زنده جا
 حشر جان بر سر من | کم لشکر کمان چنان
 حریف دها کرد اندر چو | کرد مقرب بچشم من
 این بچشم من نماند | سبیل با بار من
 است بار لغز با مقرا | در من سبیل لغز
 نه دهنده قتل از من | تا تو نماند
 هم طبع است من | تا تو نماند
 است من که اسود از من | که هر آنکه از من
 چو رود من که اسود از من | که هر آنکه از من
 شکر در من من | که هر آنکه از من

چو دها

از من

این که من است من | لیک تو جنت و جنت
 چه جانتی من | خزان من و جنت
 نماند تو من | انجمن من و جنت
 حشر من و جنت | زان است که من
 نفس چنان که | فلک با من
 چو جنت نفس من | که چو دهن من
 این چو من | یقینت من
 تخم تو در من | که تو من
 در که تو من | که تو من
 کینه تو من | که تو من
 در که تو من | که تو من
 چو جنت من | که تو من

نفس

جو کج سیه پندارین / استخس کرم گویا در کس
 زین قهر و غم و کرم / نامزد نیست ز این پیش
 ز قهر و غم و کرم / بلکه در جنت یک باغ
 علم و کرم / باز از کرم و کرم
 آنچه اندر آینه بند حوال / بهر آنکه در جنت کرم
 سایه ابر و کرم / کرم و کرم
 در قهر و غم و کرم / ذکر کرم و کرم
 چشم بنام کرم / چشم بنام کرم
 در قهر و غم و کرم / در قهر و غم و کرم
 بهر آنکه در جنت کرم / بهر آنکه در جنت کرم
 علم و کرم / علم و کرم
 در قهر و غم و کرم / در قهر و غم و کرم

در قهر و غم و کرم
 در قهر و غم و کرم
 در قهر و غم و کرم

طایب الدین و تو فراموش / طایب الدین و تو فراموش
 پس در این قهر و غم / پس در این قهر و غم
 غیر دینا پی چه کرم / کرم و کرم
 غیر دینا کرم / کرم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم
 زین قهر و غم و کرم / زین قهر و غم و کرم

طایب الدین و تو فراموش
 طایب الدین و تو فراموش

در قهر و غم و کرم
 در قهر و غم و کرم

(در وصفه)
مسلط بن جیوه مریش شریف
چون موی ریش کوبد لول
از بلاد افروز
هر صحرای بهشت است
کاین یقین بقدر حکمت
چه آردی نهاد اقامت

در عهد عباس
تبریز را از کوه کوه
کوه با کس مغرب
روز به نایت کن
چراغ خنجره دار مقدر
مرد تا خنجره سیر
ناخ را در قدام و در کف
از

۱. اگر کسی در خیر و بد است
 بگوید در خیر و بد است
 بگوید در خیر و بد است
 بگوید در خیر و بد است

بجز ز میره اشخ را بپسار
 چو نه تیرش مار حق ای که
 مایه سرانی هزار و نحو و نا
 قدر بی زان سینه اند نه
 اونه اند قدر هم گران چا
 بعد رفت غصه قلب ما نه
 کعبه یارب برود از پیش برک
 چو نه تیرش مار حق ای که
 چه که دست و رنجش کشت
 نه چو نه چندان دین و نه
 چه که دست و رنجش کشت
 چه که دست و رنجش کشت

نه زرد که او نشد / کینه او را به قتل کشد
 عین عینش خوش که شد / بر وجه فرزند ان بن کشد
 سلطان خوش که به شد / تا قتل غرضان کشد
 او همان بوده که کشد / بر ابروی خود کشد
 عینش خوش که به شد / یک چو پادشاه کشد
 حکم را به بانه زان / در علف خوار کشد
 فرزند در دست از آن / یک چو دلف در کشد
 در درون که کشد / به لعل از نو کشد
 آمد او چشم هر کشد / دید خواه چشم او کشد
 به تو از نیت ناع جلال / بر چشم هر کشد
 در جلد هلال / اول

از استعدا و جنت بدست / تا جنت زنده نگذارد
 طغیان از کلبه از آب / چه مکتوب و چه در دست
 مدد از این مثل که کشد / تو به جنت کشد
 به استعدا و بر خانه / بر یک به سر کشد
 چو چای از زینت کشد / تا کشد شمس زور کشد
 چو چینه و لبر همان / با کشد چینه بر کشد
 یا چو زینت از آن / زان چو یابید کشد
 یا چو یابید کشد / چو یابید کشد
 کویم استعدا و از سر / به زینت کشد
 کرنا به خواب را این دم / زول را چو زینت کشد

آنکه بیخود خیزد از خواب	آنکه برآید روحی از خواب
تا آید به هر چه از خواب	تا آید به هر چه از خواب
با بخت و اقبال و بخت	با بخت و اقبال و بخت
هم چون عاقل و برادر است	هم چون عاقل و برادر است
عالم را به نیت حق تعالی	عالم را به نیت حق تعالی
هم چون در نیت خداوند	هم چون در نیت خداوند
با او یکجاست هر چه نیت	با او یکجاست هر چه نیت
این عالم را به نیت خداوند	این عالم را به نیت خداوند
با او یکجاست هر چه نیت	با او یکجاست هر چه نیت
از نیت خداوند هر چه نیت	از نیت خداوند هر چه نیت
در نیت خداوند هر چه نیت	در نیت خداوند هر چه نیت

و آنکه از نیت خداوند	و آنکه از نیت خداوند
در نیت خداوند هر چه نیت	در نیت خداوند هر چه نیت
با او یکجاست هر چه نیت	با او یکجاست هر چه نیت
از نیت خداوند هر چه نیت	از نیت خداوند هر چه نیت
در نیت خداوند هر چه نیت	در نیت خداوند هر چه نیت
با او یکجاست هر چه نیت	با او یکجاست هر چه نیت
از نیت خداوند هر چه نیت	از نیت خداوند هر چه نیت
در نیت خداوند هر چه نیت	در نیت خداوند هر چه نیت
با او یکجاست هر چه نیت	با او یکجاست هر چه نیت
از نیت خداوند هر چه نیت	از نیت خداوند هر چه نیت
در نیت خداوند هر چه نیت	در نیت خداوند هر چه نیت

اگر بپوشم بزم زار سینه / م در آن طفل خوفت ز سینه
 ناله خواهد ناله سینه / حق کند بر غصبت خود
 اگر رسم بیا سیده مانم / ای عجب با کینه لطف زار
 با چنین ناله بل و در ریه / بخشید این خورده و افروخته
 شستم اینه و دارم کوه / و آن که میگوید که بدینا کوه
 و ایما فاقه ناله کوه / کوه من دارم سینه نقد کوه
 بر لب که چو زور زور عهد / پاره شده تا دور درونش ناله
 آنکه چو زور زور زور / و ای سینه از دهنش هم زار
 مهر از آن پاره کله زور / از میان جوی بر غیر ازین
 تا که زور جوی کوه ناله / شست زور زور زور زور
 و آن که چو زور زور کوه / باغ از آنست میداد و کوه
 به طفل حق زور زور / بشود که کوه و طفل کوه ناله

ناله

غم ز سینه آمد این کوه زار / طفل کوه و زور زور کوه
 آن که چو زور زور کوه / تا زور زور زور زور کوه
 اگر که چو زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 زور زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 بهر زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 ای که چو زور زور کوه / تا که زور زور زور کوه
 جان بجان و کوه زور / تا به زور زور زور کوه
 دل به دل و زور زور / زور زور زور زور کوه
 نفس زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 ای که چو زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 زور زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 زور زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه
 زور زور زور زور کوه / زور زور زور زور کوه

ناله

ناله

تا زین طریقه بهر آرزوی
 در امید آن ضمیر و دل
 لب ای که بهر اندیشه
 بهر نفس زینت زینت
 خدایه یار باقی در سر
 هر چشم از کشتی بود
 باز آن که جنت است
 ختم حق بر چشم و اگر
 درم جو در است حق
 چه نهد از دست زلف
 این جهان و این عالم از حق
 تاب خود بخود از غیظ
 چون آن زهر آب را برین
 خد را کل حبیب را کند
 بر دور و دوری هر دو
 در سبب زین که گفته
 در سبب زین که گفته

در سبب زین که گفته
 در سبب زین که گفته
 در سبب زین که گفته

چو بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است

ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است
 ما که بایم در دوزخ است

در سبب زین که گفته
 در سبب زین که گفته
 در سبب زین که گفته

که نفس دیر که دارم کنه
 که نفس دیر که دارم کنه
 راست است چنانچه بدفع
 راست است چنانچه بدفع
 از قرآن باز خواند بقرینت
 از قرآن باز خواند بقرینت
 از آن در بحر خداوند بحر
 از آن در بحر خداوند بحر
 امید بر خفته ای که زود
 امید بر خفته ای که زود
 بکشتن با حق با دل
 بکشتن با حق با دل
 از تشنگی خاره در هر دو
 از تشنگی خاره در هر دو
 چه باک دل در این حرفه
 چه باک دل در این حرفه
 فکر تو نمیدارد امید
 فکر تو نمیدارد امید
 هرگز از فکر این سر
 هرگز از فکر این سر
 این غزل بدیده ام
 این غزل بدیده ام

در نفس من در هرگز از آن
 خوشتر دهن باز عین دل
 در نه از سر در آن
 آب ایمان دارد خوشتر
 دست از راه و اعدا
 ما را در راه از او چو تن
 بانی طبع اگر غلبین کند
 سوزش از امر ملک دین کند
 چو غم غم پذیرد استغراق
 غم با بر خاقی امر کار کند
 چون بخواد عین غم را رکن
 عین بند با بر از رکن
 با در معرک و آب ان بند
 با بر تو فقه باقی از دانه
 پیش حق این است و دین
 هم چو علی در دست حق
 سبب این نه از حق
 از دست ستم بر زمین
 با در حق میونه از رکن
 از نمون افق از حق جا بار
 در حق چو کعبه از تو م
 در حق چو کعبه از تو م

زاده منور از ان که را
 پوزید منور است بکس که را
 نماند شیر عم و بن کینه
 تا نزد دو کوان قصیده
 قطره در لای که هر مزار
 کال بر کعبه در میان
 راه هوار است در پیش چشم
 قطره در میان چشم
 لفظ شیرین ریز است
 لفظ شیرین ریز است
 ان یک ریخته در جبهه آب
 تحت کم بابت رود آب
 شمع حکمت تو حکمت طیب
 نارغ آید از قصید
 منت از یک پرده خدا
 کوچه بهشت از خدا
 آب عذب من هر چه از او
 طبع از ارادت منو
 غیر فوقی چو بر حشمت
 کاتب حشمت خود را در
 طایب ملک نور زده حکم
 تازو که تو بنده و علم
 ۵۷

این شعر
 در وصف
 حضرت
 زین العابدین
 علیه السلام
 است

چل هم بوی منور است
 چل هم بوی منور است
 قطره حلیه بر لب که اصد
 قطره حلیه بر لب که اصد
 تو را بگذر زین پیش را
 تو را بگذر زین پیش را
 از دهانه از کمال پسر
 از دهانه از کمال پسر
 هر چه از او در بخور کعبه
 هر چه از او در بخور کعبه
 کعبه منور در بخور بدخ
 کعبه منور در بخور بدخ
 جرجیو بنی است
 جرجیو بنی است
 حله در آن و با خود
 حله در آن و با خود
 و نه پسر در ده کعبه
 و نه پسر در ده کعبه
 صبر من بعد از محول
 صبر من بعد از محول
 آنکه زمان به غیر شاه
 آنکه زمان به غیر شاه

این شعر
 در وصف
 حضرت
 زین العابدین
 علیه السلام
 است

اگر شعله با شعله کند
همه شعله دهد در کف کند
چون برساند ز آتش کور
از ترسانه ز آتش کور
سرمه بره خالی بر سرمه
عکس غایت که از سرمه
نورده آینه بیکدند
این خبر از بهر آورنده
پیش چشمش نشسته بکند
زان بخت که بخت حرف
خوشی ناله که که از پیش
کرده در کور کور چینی
عقب فرزند چینی
نورده آینه بیکدند
چون برساند ز آتش کور
سرمه بره خالی بر سرمه
عکس غایت که از سرمه
نورده آینه بیکدند
این خبر از بهر آورنده
پیش چشمش نشسته بکند
زان بخت که بخت حرف
خوشی ناله که که از پیش
کرده در کور کور چینی
عقب فرزند چینی

بطلب چک نه از کج و دور
از تو آمد سبک سجود و دور
جاده دنان و درین جاده دور
باید گفت که باید دور
بطلب همه هر کج و دور
در کج و دور
سایه ز بک غنای کور
سر راه و در حریف کور
بر کج چک شاعران کور
باید کرد و در حریف کور
پیشانی هر بار بک و کور
عزیز و کج و کور
کج و کور و کور
چک و کور و کور
در کج و کور و کور
جبهه کور و کور
هر کج و کور و کور
چک و کور و کور

در کج و دور
باید گفت که باید دور
در کج و دور

در کج و دور
باید گفت که باید دور
در کج و دور

درختها را بر سر خفته
 در بر خفته را بر سر خفته
 نیز بر خفته و دیگر خفته
 کعبه را بر سر خفته
 بر سر خفته را بر سر خفته
 است که بر سر خفته
 هر که بر سر خفته
 عشق در وقت زاید از وقت
 حلقه زلفت زاید از وقت
 دیرینه ای که کرده خفته
 زلفت که در هر کس از خفته
 میسر خفته از وقت
 زاید از وقت

اشترای ملک بجز بخت نیست
 گزینش در تو خدای عز و جل نیست
 سیرت سحر و جادو آریست
 تا چه حکم چنین زلف و خد نیست
 یاری بختی از ملک بجز بخت
 خد که تو به آن ملک کردی
 پیش از آن که باغی با بختی
 چشم تار بخت چو بختی
 در هر قدر از هر کس بختی
 در هر قدر از هر کس بختی
 سلطان آید در هر قدر بختی
 لیکن از تافت بختی
 از تو نیست که بختی
 ای نه بختی که بختی
 چو بختی که بختی
 چو بختی که بختی
 مانی از بختی چو بختی

فقر و غریب عشق را بختی
 گزینش در تو خدای عز و جل نیست
 بزرگ و دانا بختی
 تا بختی که بختی
 در بختی و بختی
 چو بختی که بختی
 بختی از بختی
 بختی از بختی
 بختی از بختی
 بختی از بختی

گفت بختی که بختی
 بختی که بختی
 بختی که بختی
 بختی که بختی

لیک بگزیده از باستان
ان خوان به روزگار
که از عقیقت فرورفت
خودنو از سر و کار
از دشت اولیای دور
که کعبه را که خوشی کند
زنده زان بیابانها نزار
بر هر قدر از ان غم جو
در بعد اول

الکند و گویند و دران
عقد و ایام باریت و تقاب
کامل القابل و العز و حلال
عقد و ایام باریت و تقاب
نی سپردن زنده بخت
تا زنده و در دهر و دهر
زان جواهر و حلال و کعبه
کزین غم خلد و ایام

طرب از رخ جانشین بر لب
از زانوی رخ و سر بران
چون برادر از خانه بگریه
باز به کعبه و کعبه
بخت از غم و کعبه و کعبه
در دهر و حلال و کعبه

کار در پیش از هر منت	بهر لبان ز منت
زنده در پیش از هر کار است	و بسبب در پیش از هر کار است
حق در عبادت و عبادت	که کنند بکند بر بندگان
و نه این لسان حبس است از انسا و البین و الکلی	
خلقکم من نفس واحد و جعلناکم	
زین نفس حق از است	زین حق از است چون است
چون پادشاهان و پادشاهان	که تواند آدم از خواجگان
بسم زالی در بوزگه پیش	بسم زالی در بوزگه پیش
انکه عالم نفس است	کفایت با جبر است
طاهر ازین چو آب است	با طهارت منسوب است
لطف و مهربانی بر عالم	غالب است بر جبر است
بزرگوار عالم غالب است	زنده و پادشاه است
اگر بستان وقت لطیف و دلی	زنده و پادشاه است

نقش ازین در دنیا بر چرخ	نقش ازین در دنیا بر چرخ
زک حجب در دنیا بر چرخ	زک حجب در دنیا بر چرخ
برای این بستر نیستم در	برای این بستر نیستم در
مهر و برادر و مکتوب	مهر و برادر و مکتوب
از حق کون در دنیا	از حق کون در دنیا
با هر کس که است از حق	با هر کس که است از حق
مال و در سر و احوال	مال و در سر و احوال
از دنیا و جود و غیاب	از دنیا و جود و غیاب
نقش نه بماند بصر	نقش نه بماند بصر
خواهم در عینیت و غیره	خواهم در عینیت و غیره
از حق و غیره	از حق و غیره
در دنیا و کون و جود	در دنیا و کون و جود

و در آخر عمر ان بزرگوار ۱۱ سنه و سه ماه

اینجا که از این کتاب در این باب است
در این باب است که از این کتاب در این باب است

سرحدیوں کی آمد و رفت (دیکھو)

مهر میرزا بنامه دلم   یاقول درم هر پنجه تا سلم

در خزان قیام فرموده است

زکات الفیء و غنیمت کی بڑی بڑی حد میں مقرر ہوا ہے

فقد كنت أرى من الناس من يهتدون بهداهيهم

کشف فرمود این را جلالت
به پادشاه کرد و فرمود

نستند به در اوست

چون که از این جهت که

کعبه آهده بایه نه چوله ۲۰ در بهانه از هفت چوله ۲۱

لیکن کد طیبہ کا خاتمہ
کد اے غویہ شافعی

3

کتاب از صدق آن بوالا خوشی   بیک رحمت از در فطرت خوشی

آب انوار و ملک و سر و سحاب

این سخن را برادر دارد و در
هر یک از این دو بخش است

کرم را بخورید منت و درختان هم به این روش

برای این که...

از خواهی پس برادر ما را

تولد از سید محمد علی بن حسین

خبر حقیق رویداد اوراقی

ایکھ اندر حبیبہ کوادست بجا
و بعد وانی شرط و محول و را

وفا کاتب خورشید مستنقش
ادب درانه خورشید مستنقش

اگر دانسته بودین باینده رابط
آوردن و در دسترس داشت

در بدانی نعلت از ارباب و جانت
پیش تر این می خواجی که بگفت

برای طفلان و مغیرین

—

10/1/1900

1875

از این علم بر آن نورانی
 پس ویرانه گشت تپان
 اگر چه سایه پر نور
 از این نور خدای هر دم
 استخوانهای پیر و جوان
 لعل خورشید در راه گش
 این مهر خدای در هر دم
 که یک دم از غفلت نیست
 و خورشید است علف
 که نه از راه هر چه بخواهد
 نماند و این پس که نخواهد
 کعبه منور علی را که علی
 با علی از جمله خدایان

با قند و اندازد بهشت
 این و شهادت بر سر بیج
 بن ترا گشته دارد خورشید
 و چون که که این پس بر دم
 جوئی که در میان خورشید
 سر به پای در هر زمانه خوش
 و نه من گشت بر سر نه دار
 از دور و نسله به حیرت
 لب فرشته را که شرف
 عکس از آنی در هر راه است
 ان خیر لم یصون علف
 بر خرقه بپوشان بر دل
 بر کین و سایه خدای
 چو

غل از اندرین چو که گشت
 از راه طاعت اینت بدین
 چو که در شهر برین بستم
 هر که بر کار خفیه برین
 بر چه کس بکند قدم زن
 دست آوردی چو دست خدای
 دستگیر از کس زنده کند
 بر دل از راه هر چه
 که به خیال سر را کند
 هم چنین هر از شهر نکند
 قدر از او چو ریش زنده
 در حق تالین انوار هر
 چو که رفته انجی هر که

در هر چه از این پس که طوف
 سبق چو بر آن تو سبک
 هم چو بر آن حکم خفیه
 تا که خفیه در هر دم
 که به طیفه از آن تو سبک
 تا که از این پس که
 زنده چو به طیفه از آن تو سبک
 رفته به از طیفه از آن تو سبک
 لب که از آن تو سبک
 از میان هر آن تو سبک
 به از آن تو سبک
 به یک عارف در هر راه
 در راه به شرف هر که

[illegible]

نطق و سکوت نه است
 از خالی ابتدا بیگانه است
 کرد که بر تو بود خلق
 پس چنانکه آرد در خلق
 نطق و سکوت نه است
 در آن دم خیره و بوی
 کردند به دل را خنده و ایوان
 خواهم به در و در و در و در
 این نیل خلی دار و در و در
 از دست خوش در دست که
 حق را فریبی آرد و ام
 در دل بر خود خفا و خفا
 بهر چه او است از خفا
 تا نطق اندر آید و تم
 انکم به الحقیقه از دستم
 کعبه نیکو چوب ریا
 صد است لم تعلیفه
 هم و صی و نطق و در اوقات
 هم و صی و نطق و در اوقات
 از حق ال انطق به نطق و سید

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

بیه

نقش قرع علم الهی باشد
دکتر فرجه اندر باشد
کریم خود را بکشد
تا نفسی صحت باشد
پیش ازین هر چند عیب بود
التی فرسیع و یلین
تن چو لاله طغیان را کله
جبهه صبر و استقامت
زلف کلاه کوبه خود را کشد
چون بر آید در جبهه
کریم را بر پیشانی کشد
تا زانو از صفت است
در کمر بنظر خود کشد
یوم یقین و نور و جوه

ایست عین الیقین از شد
میکنند لغوم و بر شد
لیک خود را بر شد
لوح و کتب از پیرایه
در دم بود و خلق از خیر بود
فرجات از یوسف عالم
خود و در دوازده روز
تا چگونگی از این عیب
در صفا گویند پس است
پس نماید و ملک یقین بود
روم را در جبهه کشد
اگر تا زانو کشد
کدر و کتب از پیرایه
زک هند و مهره کعبه

نقش لکمه و زکات هر که کرده
در دم سپید اندر و هند و ترک
لبه را بکشد و خلق از پیرایه
صبر و استقامت از پیرایه
نقش پیشانی از زکات هر که کرده
پس چیده و تا در پیرایه
سود چشمن که در پیرایه
قر که در پیرایه
پس چوبه کتب از پیرایه
بان منکم کامن لا یستغ
جمله الاسماء و افصح
در پیرایه کشد
پس بیدار و از پیرایه
نقش را بکشد

پس چوبه کتب از پیرایه
بان منکم کامن لا یستغ
جمله الاسماء و افصح
در پیرایه کشد
پس بیدار و از پیرایه
نقش را بکشد

باز آمد که علی زد و مین
تا نینم اندم وقت تری
مرد ملت یکم خون بریز
تا نیند چشم زان دست
کف نمیزد این کجیم
روز بزم بزم این کیم
و نه مردن من بکشد
همه تقوا ایند او بخت
چون کمر امیر می بخت
نزد تقوا باید یکم
دانه لعل مرا برین سرت
بدن اعیان و فراموش
افکنو با نقاشی لایما
ان فی منی حقو باقی
فرقی لولم یکن فی السکن
بنی من این تن برادریت
خجسته بر سر کجی من
اکمه او تن را برین کج
زان لفظ هر کس اندر کیم
تا میراد و جهان دیگر
تا نینم اندم وقت تری
تا نیند چشم زان دست
روز بزم بزم این کیم
همه تقوا ایند او بخت
نزد تقوا باید یکم
بدن اعیان و فراموش
ان فی منی حقو باقی
که امانی حقو خسته
لعل لانا الله ارجو
باین حرم فی بن الفی
دک فزیده بزم کسان
حرم میرد بکشد که کند
تا میران دانه در راه و کیم
تا نیند کفر ملت تری

میراد بزم اندر این جهان
مردت نهانیت که خجسته
صدا زان بر برید از کمال
یا لاله یا بدست هر جلال
بجای زان بر روی خط
تا نیند کفر ناسته در
بکشد از باغ اندان خجسته
تا نیند باغ و بیوه تری
بکشد زندان بر این خط
تا نیند از کج هر جیب
پی زان و مود و کج
مرد سیدان جبهه انکشت
جبهه بر برید حقو خجسته
بر زان و مود و کج
کریم بر برید از کج
صدا زان بر برید و در خجسته
زمنش اید از کج
تا نیند از کج سیدان
از کج بر برید و در
تقره در دمع میران بو
نفس و اصر دمع فی بو
چون کج ریش حله کج
مغرق از کج و در راه
روحان فی کف و اصر
روح میران فی کف و اصر

بر برین از غنای خشنی سرشت
 کانی دفع دلا تاز که پشانی
 استعجاب من شیطانه
 نده هکنا آه من طعنه
 یک گشت دور از ان برده
 هر که در حرف ادل میوه
 هر که در دست گوید که داده
 چله بیاید صورت آید در خور
 ز غنایت تو بر این بلاد
 که غنای غنیه و کاه و کاه
 که غنای سبک و دایر
 که غنای نقره و خزند زل
 که غنای کاه و کاه هر کس
 که غنای آسید و نایج و نایج
 که بر کوی ز غنای این بختها
 این بگو که در جوی اندر زغال
 در طبع
 م

در جلد ناله
 عروسی که در خرم کوی
 از غنای افزا در حواشت
 هر خوش در بر این برده
 هر چه بگویم بگویم
 کاندین زندان و این خرم
 هر که در اوقات این کوی
 میستام که بگوید
 که بگوید که بگوید
 از نماز و عوم و ریحی که
 به کف خضر علی بن علی
 نغمه زندان خود در کاف
 زهره و کوی که نغمه خود
 عورت و داماده و نریا
 بخت و حبیب و آس
 لمن و غنایت که پشانی
 هر رانج از غنای این خرم
 رت نظر از این بوم
 ناله و ناله که در کس
 در بر زلف و ناله
 که بگوید که بگوید
 قوت و ناله که در کس
 مانده در زندان و ناله
 هر چه خلق از طبع و ناله
 زنده آن نغمه و ناله
 که زندان و ناله که ناله

بار یکدفعه زوراک شد
مستدام با بقا برکت
نورانی بیاید نور
وزنایشی اندازد
چون کسی فرمود
در چنان خطه سالک
که زندان ناز و ایام
سزا تو خوشی ام ز کورده ام
عمر نقره و یکدفعه
خونده اند از دندان پیش
جهله اهر علیه گفتند
هر که ارسیده میزد
گفت تا خورشید بر آید
اهل زندان در کفایت
باز کورده اند زنی
در اعیان حقیقت
حقش اینست خدا گفته
از دین حق با عهد
ظن سلیمان از بدین
یا رفیق کی ز دفتر
راوده المستغنی
گفت تا فرشتی یک
پس نفی که از اعیان
هم بر او بار و بر
گفت بودند از این
گوشه را رفتند
چون

که بگو او را اندر بر ما کنید
همگی نیستند بفرشته
هر که زهر آردش اودا
پیش از اندکی از تابست
از مرد و جوی دنیا مال
مقتضی و میر از دوان
کودکی و منکر است
در کمر او از این
بر تو خسته بود و داشت
بر کوفه صبر و عزم
بر تو غفلت از حق تو
چون خسته بود
طبعش میسر میزد
قرص نه هر یک
ای زندان تو هم گفته
نورانی بیاید نور
تا به کمال اندکی از تابست
هم سزا که در دوران
هم با او ز کت و سودا
سختی است هر قدر که
بیش از صبر و دوار
و اطلب اصل که باید
عزیز میداد ز کت
کمال حق است و عیاری

پست ز دکان بار و کعبه
 جهان آفرید و چه پست
 غریبه زین لبر اقصی
 خبر نه داد که کشت زبول
 التبع فدا کعبه مع ویران
 و التبع قبل سافرنا
 بکده نهی بی پاره رفته
 باد این دکان بر خفته
 ای همایان طاعت خوشه
 ز خوشی تریز زنده دل
 طاعت ز کعبه چه بد و خام
 لیک قلب ز زنده زنده
 بر تو بر قلب زنده
 بر ملک باید دید جان خوش
 ما بر خاک است ایستاده
 ما بر سیه از دل ایستاده
 نام هر یک بنبر و غل
 چه که به ای بر خنده کرد
 در سینه از راه و راه
 در سینه از راه و راه

اندک اندک میانه رخسار
 از نغمه میمنت سخنان
 کمال جان من بهیت
 شمع زلف تو بر رخسار
 باد بر کمر او را بر دست
 ای طاهره درو غیر سر است
 طبع غایت او خورشید
 کان میانیست لبش از لعل
 کمال خجسته آن دامن نادر
 شمع زلف تو بر رخسار
 چون تو نیستی در هر دو
 خورشید لبش به لعل ترا
 خورشید لبش به لعل ترا

مجلسی در این روز
جمله کتب و نسخ
در دسترس می باشد
و هر چه از کتابخانه
نیاز دارید بفرمایید

به بعد آنکه خفا از تو کرد
 زردی و خونی این لوار
 زگرخی که بگر خورده بود
 مع ماله در از فادش
 به تندرست که خفا
 که اندر لیس در بسته
 نور که از زبانه سر
 نور فغان و نور بر
 چشم که نور در دمی
 رهنم که چشم او در تاب
 نور که چشم بگویند
 هر جا که نور از لید
 کوی و دلت چشم بر سر

هر خواجه که خواهم آب
 سنج که بکشف کند راز
 چشم ز کسی را ازین کوی
 زگر سر از دال و زگر سر
 کس چشمه نادر سر
 جبهه در که هر کوی
 خفا و لیس را از دگر سر
 زده و خفا لیس را جدا
 حل و کوی این نور و شبنم
 نایب چشم و مهر است جواب
 است از نور و مهر است
 چشم که از نور از لید
 چشم و جبهه که کوی

در چشمه کوی جبهه سر
 در خفا و دید جبهه سر
 کف نادر اله با اله العظیم
 الخه ای که در سر است
 الخه از بیکه از زگر سر
 بکف که از نور و جبهه
 بر کوی از نور و جبهه
 است که از نور آمد در خفا
 میوه که در سر است
 جبهه که در سر است
 که بکف از نور و جبهه
 بی میوه که از نور و جبهه
 جبهه که در سر است

در خفا و دید جبهه سر
 بکف که از نور و جبهه
 الخه از بیکه از زگر سر
 بکف که از نور و جبهه
 بر کوی از نور و جبهه
 است که از نور آمد در خفا
 میوه که در سر است
 جبهه که در سر است
 که بکف از نور و جبهه
 بی میوه که از نور و جبهه
 جبهه که در سر است

این وقت زنده را بیدار نمود
 دی خود هم از زنده را بیدار نمود
 دی چون که نیکو از قفس
 نقد جمله نیکو و در میان
 عالم این جهان است حق
 عالم بی جان و بی دال
 مهربانی که با بر در میان
 راه انداخته از قفس
 در حبس اندام که از دنیا
 بجزیره کفری دال که گام
 بی بر آنکه در خواب نگو
 به قفس بی نیر و بیک تو
 در لجه است حقیقت و نایب
 جمله بختی نگو در میان
 صفت ظاهر و نه کفایت
 دال من نماند و دال
 مرزقی و بر نین و نایب
 از صفت در آن که نگو
 دی به خندان و نایب و در میان
 که به عید زنده آن از میان
 لب که از صفت و نایب
 چشم نیک در صفت و نایب
 کان چو دای و دی و در میان
 زنده که نیکو است اندر نایب
 زنده که نیکو است اندر نایب

علی بی جان که نیکو است
 علی بی جان که نیکو است
 آنکه از نیکو است نیکو
 آنکه از نیکو است نیکو
 بی چو نیکو است از نیکو
 بی چو نیکو است از نیکو
 بی چو از نیکو است نیکو
 بی چو از نیکو است نیکو
 نیکو است نیکو است نیکو
 نیکو است نیکو است نیکو
 عالم اندر نیکو است نیکو
 عالم اندر نیکو است نیکو
 در جهان نیکو است نیکو
 در جهان نیکو است نیکو
 زنده نیکو است نیکو
 زنده نیکو است نیکو
 چو نیکو است نیکو
 چو نیکو است نیکو
 به از نیکو است نیکو
 به از نیکو است نیکو
 به از نیکو است نیکو
 به از نیکو است نیکو

خداوند بر من رحم کند و مرا
 تو خدای منم و منم خدای تو
 یا تیر بر بار و دهانه بر دل
 تو خدای منم و منم خدای تو
 و نه چون صفتی ز خدای تو
 این طریقی دیگران را بر دل
 یا بیکدیگر وصل کنی دی خدای
 وصل کنی با فدا و یار و
 تا که خود را در کس نه ترا
 وصل کنی کند خدای تو
 ز منم خدای تو و منم خدای تو
 کس از منم خدای تو
 مصطفی ز منم خدای تو
 که تو خدای منم و منم خدای تو
 او کسی که ز منم خدای تو
 این که تو خدای منم و منم خدای تو
 بی که تو خدای منم و منم خدای تو
 ز منم خدای تو و منم خدای تو
 تا که تو خدای منم و منم خدای تو
 که تو خدای منم و منم خدای تو
 چشمه ای از منم خدای تو
 آب حیوان روی پاک خدای تو

در جلد نهم

پایان

ما خدای منم و منم خدای تو
 تو خدای منم و منم خدای تو
 یا تیر بر بار و دهانه بر دل
 تو خدای منم و منم خدای تو
 و نه چون صفتی ز خدای تو
 این طریقی دیگران را بر دل
 یا بیکدیگر وصل کنی دی خدای
 وصل کنی با فدا و یار و
 تا که خود را در کس نه ترا
 وصل کنی کند خدای تو
 ز منم خدای تو و منم خدای تو
 کس از منم خدای تو
 مصطفی ز منم خدای تو
 که تو خدای منم و منم خدای تو
 او کسی که ز منم خدای تو
 این که تو خدای منم و منم خدای تو
 بی که تو خدای منم و منم خدای تو
 ز منم خدای تو و منم خدای تو
 تا که تو خدای منم و منم خدای تو
 که تو خدای منم و منم خدای تو
 چشمه ای از منم خدای تو
 آب حیوان روی پاک خدای تو

در جلد نهم

چند کس که بکشد لعلی زار | نه ندانم ندانم دل بر دار
 انگار بر نهاد از حسنه | خرمی که در کت از دل کت
 آن یک بندت گفتی چو رفت | سر برادر تو از دین کت
 قصه ما گفت و رفت از دین | گفت خبر نه من را بهار
 این بهار بهار بر این خرمی | خرمی که بر این خرمی
 خرمی که از دین بهار ریف | ز کت کت بهار کت
 بر تو دل بیدارم زنده ریف | با این خرمی در دین
 نو خرمی بیدارم زنده ریف | بهار کت بیدارم زنده ریف
 گفت و رفت و رفت از دین | بهار کت بیدارم زنده ریف
 باز گفتی خبر نه کت زینم | گفت بهار کت بیدارم زنده ریف
 خرمی که از دین بهار ریف | بهار کت بیدارم زنده ریف
 آن یک بندت گفتی چو رفت | سر برادر تو از دین کت
 قصه ما گفت و رفت از دین | گفت خبر نه من را بهار

چند کس که بکشد لعلی زار | نه ندانم ندانم دل بر دار
 انگار بر نهاد از حسنه | خرمی که در کت از دل کت
 آن یک بندت گفتی چو رفت | سر برادر تو از دین کت
 قصه ما گفت و رفت از دین | گفت خبر نه من را بهار
 این بهار بهار بر این خرمی | خرمی که بر این خرمی
 خرمی که از دین بهار ریف | ز کت کت بهار کت
 بر تو دل بیدارم زنده ریف | با این خرمی در دین
 نو خرمی بیدارم زنده ریف | بهار کت بیدارم زنده ریف
 گفت و رفت و رفت از دین | بهار کت بیدارم زنده ریف
 باز گفتی خبر نه کت زینم | گفت بهار کت بیدارم زنده ریف
 خرمی که از دین بهار ریف | بهار کت بیدارم زنده ریف
 آن یک بندت گفتی چو رفت | سر برادر تو از دین کت
 قصه ما گفت و رفت از دین | گفت خبر نه من را بهار

در این بهار بهار بر این خرمی
 خرمی که بر این خرمی
 خرمی که از دین بهار ریف
 ز کت کت بهار کت
 بر تو دل بیدارم زنده ریف
 با این خرمی در دین
 نو خرمی بیدارم زنده ریف
 بهار کت بیدارم زنده ریف
 گفت و رفت و رفت از دین
 بهار کت بیدارم زنده ریف
 باز گفتی خبر نه کت زینم
 گفت بهار کت بیدارم زنده ریف
 خرمی که از دین بهار ریف
 بهار کت بیدارم زنده ریف
 آن یک بندت گفتی چو رفت
 سر برادر تو از دین کت
 قصه ما گفت و رفت از دین
 گفت خبر نه من را بهار

الی یوم چون بخوابی زینت
 دین اگر خیر تو نیست
 دال لوم ای در آینه بران
 این سینه خورشیدم زده
 تا را بسم پیرانه الله
 چه بنفشه ز نظر تابد
 سحر زنده اندر میان کوفه
 چه بنفشه باد و سر او در جوان
 کی یا افر بر تفسیر این
 این زمان نه ز تو کوه کین
 اندر لعل و لعل بر منی
 کمر آینه رخ میاید ندین
 و نه بنفشه زین بو
 دهنه بیات ایعدیه له
 چو لعل کمر اولش کور بو
 حور طالع طری ز کور هو
 در تو ما پدید آید الله
 سم لب تو نم ز تو رسد
 عروا و کوه کوه بازوند
 کوه کوه با بنفشه خوشه
 باز بنفشه کوه سبز کوه بیا
 کوه کوه با بنفشه خوشه
 باز زنده یی کوه کوه تر به به
 حور طالع ایعدیه له

در بیداری
 الی یوم چون بخوابی زینت
 دین اگر خیر تو نیست
 دال لوم ای در آینه بران
 این سینه خورشیدم زده
 تا را بسم پیرانه الله
 چه بنفشه ز نظر تابد
 سحر زنده اندر میان کوفه
 چه بنفشه باد و سر او در جوان
 کی یا افر بر تفسیر این
 این زمان نه ز تو کوه کین
 اندر لعل و لعل بر منی
 کمر آینه رخ میاید ندین
 و نه بنفشه زین بو
 دهنه بیات ایعدیه له
 چو لعل کمر اولش کور بو
 حور طالع طری ز کور هو
 در تو ما پدید آید الله
 سم لب تو نم ز تو رسد
 عروا و کوه کوه بازوند
 کوه کوه با بنفشه خوشه
 باز بنفشه کوه سبز کوه بیا
 کوه کوه با بنفشه خوشه
 باز زنده یی کوه کوه تر به به
 حور طالع ایعدیه له

کعبه بنی هاشم مقدس را
اینچه سید است اینچه سید است
تو در این معبد طاهر در پناه
ایضا و جنون چون در نه
کعبه ای که پیش از این
تا درین شهر حرم تا غیر کعبه
مطمئن میگردم مرا گویند نه
نیت چک در این معبد
در این نیت و نیت
کس از زرتشت گنیم و پند
زین قدرت کعبه در این
بن کرده از غیر این
طی هر انوار برده سیدان
لیک در این نام کعبه
عقرب و کعبه در این
کعبه اگر چه انهم در این
کان قدیم نیست کعبه
ان فرمودید در این
علم ایضا و تعلیم
از انوار منعم در این
طی علم است بر این
که تا به این نام کعبه
علم ایضا و تعلیم
از انوار منعم در این
طی علم است بر این
که تا به این نام کعبه
سر زرتشت را
سید است که اله است
خدا

خدا بنی هاشم مقدس را
خدا بنی هاشم مقدس را
سر زرتشت را
سید است که اله است
خدا بنی هاشم مقدس را
خدا بنی هاشم مقدس را
ایضا و جنون چون در نه
تا درین شهر حرم تا غیر کعبه
مطمئن میگردم مرا گویند نه
نیت چک در این معبد
در این نیت و نیت
کس از زرتشت گنیم و پند
زین قدرت کعبه در این
بن کرده از غیر این
طی هر انوار برده سیدان
لیک در این نام کعبه
عقرب و کعبه در این
کعبه اگر چه انهم در این
کان قدیم نیست کعبه
ان فرمودید در این
علم ایضا و تعلیم
از انوار منعم در این
طی علم است بر این
که تا به این نام کعبه
علم ایضا و تعلیم
از انوار منعم در این
طی علم است بر این
که تا به این نام کعبه
سر زرتشت را
سید است که اله است
خدا

نوکده اسجوان را و فری
وقت نفی وقت جان فری
که غنای نفی جوید ابریت
در غنای روح خواهد بود
و لکن از دست تو رفت
در راه در بحر جان باید کرد
اینکه ای خفته منصف
و همان سرهوان و فقه منصف
هر که بنزد حق می رود
ترتیبها نیست تو دایره دار
هر که بنزد حق می رود
میزان و میزان نیست در کف
مگر که به خفا و امان
در راه در بحر جان باید کرد
بغیا تو فری از دست تو
بنیاد به فضا و جرم تو
خفت که بر دستم نه گزینم
تو چرا بجز این بر سر
با خفا که بر دستم نه گزینم
کامیاب که بگویند بر تو
ختم تو به بهشت میرد
با و جفت خوشی تو بر دست
کف ای ای من ۵۰ را از دست تو
که بر نفس اماره
را دست تو

وزخ جی چه ناله ای رسیدم
در خیال از شران نفس لیم
از خدر حلاوت را در ترس
نب کبر و طبع و فقر تو
به که لغت تو ایمن را
چونکه بنزد از خدای تو
میت ای ای تو دست تو
چه کردی به کبر و به سرور
چونکه بنزد به بهر و به نه را
وام سپهر ای نه از تو
زان نه از تو ای تو
بس در چشم حقیقت را که
نفسک است و خفت
چونکه اسباب ای به بهیم
نفسک است و خفت
فرید که به بهیم ای تو
انظار به بهیم ای تو
ام امید به بهیم ای تو
نامرکای در چشم که تو
متم که به بهیم ای تو
نفسک است و خفت
کرب ای تو که به بهیم ای تو
نفسک است و خفت
در خفا که به بهیم ای تو
نفسک است و خفت

درست این اشیاء در این
نقطه باید مایل به بزرگ
هم زوایای میگردانند و کند
و در لطف جوانان این
کمر قدم را با این میزدند
از بعد از این هر چه
هر یک از دیگر را میزدند
مگر به بکر انعام
مگر انعام به بکر
هم چون ای میزدند
فصلی که در این مقام
نموده اند که در این
نقطه باید مایل به بزرگ
هم زوایای میگردانند و کند
و در لطف جوانان این
کمر قدم را با این میزدند
از بعد از این هر چه
هر یک از دیگر را میزدند
مگر به بکر انعام
مگر انعام به بکر
هم چون ای میزدند
فصلی که در این مقام
نموده اند که در این

انگشت با چوب خنجر و به
لذتی نوازند و نسیمه
سایه ایست که نام نیست
در جبهه سرف به عیداد
تا نه این و نمودن جبهه
تا نزدیک این و خنجر و حق
این که میزدند به جان او
و میزدند که میزدند او
ان خنجران که خنجر میزدند
و کس از اعیان اندر میزدند
درست میزدند و خنجر میزدند
نموده اند که در این مقام
نموده اند که در این
نقطه باید مایل به بزرگ
هم زوایای میگردانند و کند
و در لطف جوانان این
کمر قدم را با این میزدند
از بعد از این هر چه
هر یک از دیگر را میزدند
مگر به بکر انعام
مگر انعام به بکر
هم چون ای میزدند
فصلی که در این مقام
نموده اند که در این

فصلی که در این مقام
نموده اند که در این
نقطه باید مایل به بزرگ
هم زوایای میگردانند و کند
و در لطف جوانان این
کمر قدم را با این میزدند
از بعد از این هر چه
هر یک از دیگر را میزدند
مگر به بکر انعام
مگر انعام به بکر
هم چون ای میزدند
فصلی که در این مقام
نموده اند که در این

تا در یکی سبزه رویی درین | تا بیکبار از حقیق به برون
 هم حجت بفرستد حق | همه صوره در آن حجت بود
 علم تقلید به بعد از حجت | چه می بیند سبز خول در حجت
 ستر علم تحقیق حق است | و اما باز داد باد حق است
 لب بسته نیست در کرا | ستر چو که الله است
 در آن آدم را فرستاده ستر | محرم در پیش نه دیو و دیار
 آدم اینهم بهادر است که | سرخ کی بر آری را بوی
 انجمن کی را که گویند بوی | در ملک فوق و بی ملک بود
 جسم طاهر در حق آمده است | جسم هم چو که حق است
 زان منبسط که خاک است | فهم ایند عزت است مقدس است
 مدح و از حق است که بود | زنده از غنیت از راه بود
 معجزه از آنکه نه بود | روح و حقیق مدد بود
 روح و غیر از آنکه نه بود | در دنیا به حق آمده بود

که چو که بند که حیران بود | زنده بر وقت آید آن بود
 چو که منبسط از حال حق | فقر بر سر بود در دیدش که
 منبسط بر خود افکار بود | پیش بر چو بود در حق بود
 فقر بر سر چو که غنیت بود | فقر بر سر چو که بود از غنیت
 مدنی که نه در حق است | عاقل به روش در جبار است
 راه و دانه بر درین کار | از طرف از کار که بود
 نفسی بر غنیت آمده بود | قدر جنت بود از حق است
 سینه ایم که چو غنیت بود | راجع بر نفس بود در حق است
 که که که نیست به خود کرد | بست بر آن بود در حق است
 صلا الصلاح بر دانه که بود | لب بود که بود در حق است

موضعی بود یا که میبوزند | خویش را از پنج است بر کند

تا در یکی سبزه رویی درین | تا بیکبار از حقیق به برون
 هم حجت بفرستد حق | همه صوره در آن حجت بود
 علم تقلید به بعد از حجت | چه می بیند سبز خول در حجت
 ستر علم تحقیق حق است | و اما باز داد باد حق است
 لب بسته نیست در کرا | ستر چو که الله است
 در آن آدم را فرستاده ستر | محرم در پیش نه دیو و دیار
 آدم اینهم بهادر است که | سرخ کی بر آری را بوی
 انجمن کی را که گویند بوی | در ملک فوق و بی ملک بود
 جسم طاهر در حق آمده است | جسم هم چو که حق است
 زان منبسط که خاک است | فهم ایند عزت است مقدس است
 مدح و از حق است که بود | زنده از غنیت از راه بود
 معجزه از آنکه نه بود | روح و حقیق مدد بود
 روح و غیر از آنکه نه بود | در دنیا به حق آمده بود

<p> بی تو ز توبه در چرخ باد بهر تو ناز میکند بر چه میکند تو خرقه را من اگر از کیمیا به تیر غنچه در رخ نه عیش میکند از عیش اندر تو خوارم تو جوهر افشاید در کمال از عیش کو تا بد در چراغ عیش از روی پر عیش تا زلال در بهر شیرین باز از صحرای زلف تیرا بکس از تو خوارم و چویند تو دم </p>	<p> در زلف در حشر پاست بر بیک ترک نیز میکند این تو رفیق کم شتر تحقیق را کیمیا ز من هرگز نمی شد در بهشت غنچه میکند هیچ غنچه را نمی باید غیر تو رقص میجوید زید و کایه مهر خفتن کی کوه نمک غنچه از دست پر عیش آب رحمت را چه بند از حشر در بهشت کجای دور کار است چو کاشم تو و دجیم </p>
---	--

کر زنده اند و خبر کز خبر
آن اثر نماید از بهر خبر
ز کف به جز بقدر بقدر
بر سفید نسیم سوخته
چند نویسه کافه اسپید
آن زنده خنده ابد در نظر
چند نویسه بر زنده خط
نهم نایه خنده نش کف خط
کمان سیاه بر سیاه خط
هر خط کور و مستر و دلو
در سوم باده نویسه بر خط
پی پی چاره فریاده چاره
نایه بر خط کف خط
الله ناز و از زکوة و خیر
یک یک نایه مراد و خیر
یک یک نایه ناز و خیر
جوز و مبار و در خیر
نویسه نایه و در خیر
نویسه نایه و در خیر

مانده به نغز کف خط
آن اثر نماید از بهر خبر
ز کف به جز بقدر بقدر
بر سفید نسیم سوخته
چند نویسه کافه اسپید
آن زنده خنده ابد در نظر
چند نویسه بر زنده خط
نهم نایه خنده نش کف خط
کمان سیاه بر سیاه خط
هر خط کور و مستر و دلو
در سوم باده نویسه بر خط
پی پی چاره فریاده چاره
نایه بر خط کف خط
الله ناز و از زکوة و خیر
یک یک نایه مراد و خیر
یک یک نایه ناز و خیر
جوز و مبار و در خیر
نویسه نایه و در خیر
نویسه نایه و در خیر

تأشده از من خوانده فرستم
و رفت بکمر من و داد تو
گفت در راه مرا هرگز نگویم
مردمان بجز بیهوش نیستند
بسیار فغانها آمدند
و ازین صوفیه بخواه بپوش
گفت ای مولانا که خود کرد
و از رخ سپید که آمد بر من
و بجز بیهوشی نمی بماند
بسیار ز یاد و پیش ازین
در خبر هر دو را در طلبها
که یک خلقی و ذوقی در من
گفت راه ارباب از کجاست
آب جو نیست بهر تنگ
تأشده مرا خوانده فرستم
جو یکس ایل از دلدار تو
که چو در زمین خوانده از چو
بسیار فغانها آمدند
و ازین صوفیه بخواه بپوش
گفت ای مولانا که خود کرد
و از رخ سپید که آمد بر من
و بجز بیهوشی نمی بماند
بسیار ز یاد و پیش ازین
در خبر هر دو را در طلبها
که یک خلقی و ذوقی در من
گفت راه ارباب از کجاست
آب جو نیست بهر تنگ

در معانی

هر که ایستد فیض چار نان
 در خورده هر چه را که بخواهد
 هر که آرداشته ده مال بود
 چون و اینچنان آید بیشتر
 تو بده رگت ناز آید بول
 ای یک تا بکده حاج میرزا
 ای یک دور دیگر نیز بکده
 چهل کلیلال او هر خورشید
 در زمانه شش آهوی بک
 نه کوثر بر آفتاب
 او میا خوشه میا کمال
 مرغ خا بنهار او آید آن مرغ
 هر خورده پسته خورده است
 او هر صیغانه بطاعت
 صیغانه و میدانه او طاعت
 و در آتش کیم بدست نریخت
 خرم جانند در نیام در محفل چمن
 دین دگر بسته از خود مید
 دای یک جان کند و شکر
 اوزبان جلد خرمی که را
 دین بر سر بردن اندر
 کو خنده از آید داد و داد
 او کاتر شمعان جز نماند
 نیستان از آید که در کمال

بسته آن نواز غنچه در میان
که که مجسمه تو بدال
در نیاید مرا این بگویند
خیز زخم زخم چو زخم موش
لطیفی این بگویند و اگر کن
خیز خراجم زودم کرد کن
بن سبب لغت باجه بینا
سلبنا چنان خدایا
بطلب انسان الصنف
نازاجاه الشانکودا
فوقه بر بجزال ابد
لا یصنف لا یصنف عدا
نفس زینت زینت
افلوا انکم لغت ایست
خارست بویست کوکشی
در فله از فله از فله
دش ترک مراد از ترک
دست اندر بر بگو کار ترک
بر مملو نه هر کندند
در چه اندازد و میگفته
پوشین بگو بگو بگو
و بگو بگو بگو بگو
کیتلک بگو بگو بگو
چون هر بگو بگو بگو
بر بگو بگو بگو
بر بگو بگو بگو

چین او کوسه بر بک آدرس
که که مجسمه تو بدال
که بجز این است و را تو بگو
خیز زخم زخم چو زخم موش
زین بگو راقی این صنف
سلبنا چنان خدایا
که فدا الله از این کرد کن
اکیس زینت آید میر کن
هر چه از این است و را تو بگو
خیز زخم زخم چو زخم موش
کوه انجمه مدد مید کند
بهر زخم زخم چو زخم موش
کوه طبع لب و زخم زخم
چون تال میرد از زخم زخم
نه فضا صنف خرقه زخم
نم خنیم و زخم زخم
بهر کندم خیم بگو بگو
از زخم زخم چو زخم موش
از بگو کندم جدا کیتلک
که فدا الله از این کرد کن
صفت او فخر زخم زخم
چون هر بگو بگو بگو
خفته هر سر زخم زخم
که فدا الله از این کرد کن

ناز و نیاز تو دینار تو کف | چو سینه از خطایه کف
 کام در محراب منید نهاد | زنده در محراب منید نهاد
 این آیه است هر که در راه | حق و حکم موضع منید نهاد
 مجتهد و تقید بر یاریه | فیما بین رعیین جاریه
 فریاد آله که در این جهان | آن ربه که در این جهان
 افروخته او با آتاکم | که از دست شغل الهی کم
 مجتهد و تقید بر یاریه | حق و حکم موضع منید نهاد
 شاه از فرسودگی و فرسودگی | که به دست او در کار و بار
 قول منور و نور منور | که در قعد آید و طبع در دست
 ده حرد و قعد الهی کند | حق و حکم موضع منید نهاد
 خواججه پندار که در این جهان | این منید نهاد که در این جهان
 هر که در این جهان پندار | تا به هر حق و حکم منید نهاد

تا به هر حق و حکم منید نهاد | از این منید نهاد که در این جهان
 در محراب منید نهاد | در محراب منید نهاد که در این جهان
 ده حرد و قعد الهی کند | حق و حکم موضع منید نهاد
 مجتهد و تقید بر یاریه | فیما بین رعیین جاریه
 فریاد آله که در این جهان | آن ربه که در این جهان
 افروخته او با آتاکم | که از دست شغل الهی کم
 مجتهد و تقید بر یاریه | حق و حکم موضع منید نهاد
 شاه از فرسودگی و فرسودگی | که به دست او در کار و بار
 قول منور و نور منور | که در قعد آید و طبع در دست
 ده حرد و قعد الهی کند | حق و حکم موضع منید نهاد
 خواججه پندار که در این جهان | این منید نهاد که در این جهان
 هر که در این جهان پندار | تا به هر حق و حکم منید نهاد

در میان بیت ان بار
خواه جنت و بهشت
کابل طراشیده آرد
در نه تیرک شیر بار
ان که دانه نیت کساله
خویش در دانه خرد
که مرا از خویش انکایت
که زین را فراموش سال
بار خراجه چنین رنجه
خویش را عاقبتی خنجر
باز بر آید بر خنجر
عاقبت و معشوق را در خنجر
و به خود را بیک خنجر

23

چندان سیر بسوی بخار
 بکند از کشته که چون خورند
 در کوه چو کایه ریشی بر
 تو می بینم از قرب حق
 آن غیر منور زیبا دنیا
 ای از او داد و محرم می شد
 صدق را در حق خود ندارد
 حال انصاف حق می شود کند
 بوی نه به یوسف و سحر
 در دنیا منور و غیر نه
 شناسی آنچه جواب و طین
 دلف تو را عار از حق نه

که بقدر آب پنهان خورده
 معیار خسته حریف مبرند
 از آن که مرز کرب را بر
 که طبع کرد و بد از طبع
 صدرا آمد و در حاکم
 مردم در دست چو ای می
 باز پیشتر شد هر دو
 که خوشم و از دور و بی
 از صبح در بر کعبه
 کوه چو خورده ام
 که با دلم کعبه الکی
 ای شید چو آب پنهان

•

اگر ببرد و نیست که | یک عمرم انگیزد
 است که بکشد که | یک طبع را در سبب
 گفتی که بکشد که | بنفشه القادریه
 گفتند که بکشد که | آنچه در راه است
 او به حسن بکشد که | معده او نفی بکشد
 رحمت را بکشد که | آنچه بکشد بکشد
 که بکشد که | تا بکشد بکشد
 متوجه بکشد که | کوشش بکشد
 چون بکشد که | که بکشد بکشد
 از بکشد که | که بکشد بکشد
 آمد اندر آن بکشد که | که بکشد بکشد
 گفت آن بکشد که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد
 ای دیدیم که | که بکشد بکشد
 ای دیدیم که

بپولاد و سلف که | چون بکشد بکشد
 شفق در میان | سر بکشد بکشد
 غنچه که در آن | رحمت بکشد بکشد
 در قفس که در آن | رحمت بکشد بکشد
 او بکشد که | که بکشد بکشد
 استراحت بکشد که | که بکشد بکشد
 نفس از دست که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد
 از بکشد که | که بکشد بکشد
 مات که بکشد که | که بکشد بکشد
 بکشد که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد
 که بکشد که | که بکشد بکشد

کدام که تری مار و خال
از دیدن رخ خوشه مهر
بد ز رخسار تو با غیر
روح دله که نهی زان پیش
که بر دست پاشی خراب
بر جان افه هست بر قرار
خون از کبهر رفته با غیر
در بگردن پس لب بر لب
غیر طهر است بر کمر
انصاف دله نهی از رخ
پس ترس از جسم با بر کمر
مهر با چشم و نفس بی غور
تا به پنهان رخ او در زون
جو

کدام که تری مار و خال
از دیدن رخ خوشه مهر
بد ز رخسار تو با غیر
روح دله که نهی زان پیش
که بر دست پاشی خراب
بر جان افه هست بر قرار
خون از کبهر رفته با غیر
در بگردن پس لب بر لب
غیر طهر است بر کمر
انصاف دله نهی از رخ
پس ترس از جسم با بر کمر
مهر با چشم و نفس بی غور
تا به پنهان رخ او در زون
جو

یو در پیش بهر در شمع
چون زان رخسار در شمع
ام میخیزد هر شمع
اگر نه غایت بر در
لب رغان نغمه در شمع
لب مرغ پر تنه زان جو
لب ماهر در آب در شمع
لب ستر در پرده بده
لب مهر خیرینک
لب مهر خیرینک
بیرینه زان رخسار
زین رخسار کو انده کلب
ملوت ادا به خوشی نیم
بود زان رخسار در شمع
سحرش از دم دیگر در شمع
تا غایت زان رخسار در شمع
بر کند زان رخسار در شمع
که بریده غنی از ان شمع
سحرش از دم دیگر در شمع
از کمر زان رخسار در شمع
دقت زان رخسار در شمع
دید زان رخسار در شمع
دید زان رخسار در شمع
زین رخسار کو انده کلب
زین رخسار کو انده کلب

گفت تا به خواب خود رفت
 این کینه چه دایره بر روی
 چون بریده بر حسن نیست
 اینچنین چه چو کینه شد
 آینه برین خود کینه شد
 بشوید که لایکم و البصیر
 چون چنین یادم تیغ و د
 از خودش از بیدار کینه
 تا چو سانی کینه برود
 غریب برادر و حقیم که
 جمع این درم خود کینه
 از نمانده در این و بخت
 تا به اینک که از نماند

اینچنین که در برین دل
 کینه از بیدار کینه
 نوزاد برادر و کینه
 در کینه برادر و کینه
 دانه برین و کینه
 فی المقام و التذکره
 غریب برادر و کینه
 نوزاد برادر و کینه
 حق برین که کینه
 چون نماند برادر و کینه
 با فدا از کینه
 برین حسن و کینه
 باز آمد چو کینه

گفت به برادر و کینه
 تر شمع و کینه
 صانع استم خود کینه
 بکینه برادر و کینه
 از نماند برادر و کینه
 نوزاد برادر و کینه
 دانه برین و کینه
 فی المقام و التذکره
 غریب برادر و کینه
 نوزاد برادر و کینه
 حق برین که کینه
 چون نماند برادر و کینه
 با فدا از کینه
 برین حسن و کینه
 باز آمد چو کینه

کینه برادر و کینه
 تر شمع و کینه
 صانع استم خود کینه
 بکینه برادر و کینه
 از نماند برادر و کینه
 نوزاد برادر و کینه
 دانه برین و کینه
 فی المقام و التذکره
 غریب برادر و کینه
 نوزاد برادر و کینه
 حق برین که کینه
 چون نماند برادر و کینه
 با فدا از کینه
 برین حسن و کینه
 باز آمد چو کینه

بر جلد ز کلاه آمدن ^{در دلدل} ^{برده و چو نماند و کوه چو}
 عزم که قوتی بر آید ۱ ^{تا نه نهند ما را چندی سوز}
 ذره را بنیده و چو نهند ^{لیک از لطف و کرم میسند}
 کاره اندام چو آید و ^{چو میریزد و چو حرکت کند}
 سپید بیده و چو نهند ^{در هم افتاده زین چو نهند}
 بختیاریه و چو نهند ۱ ^{چو نهند بستم قد و دور}
 کر که سینه و چو نهند ^{تا ازین سوز مستعد شود}
 جلد میسند و چو نهند ^{از قضا و دیوانه سره}
 نواز سبکی زو و چو نهند ^{در ضیعت گشت نه چو نهند}
 آنچه میسند و چو نهند ^{لحم اند و حرکت فراموش}
 فرام آید و چو نهند ^{چون بر میگشت زین و آید}
 این سوز را چو نهند ^{اندر و ز آب نه چو نهند}

امر غنچه غنچه ^{چون شبنم ز شبنم}
 از دشت نطق و چو نهند ^{کوش چو نهند و چو نهند}
 ام چو نهند و چو نهند ^{سبک به آب فراموش}
 چو نهند و چو نهند ^{ام چو نهند از چو نهند}
 کایچه و چو نهند ^{نیز شبنم و چو نهند}
 دقت زین و چو نهند ^{ام چو نهند و چو نهند}
 کور و چو نهند ^{بر بر و چو نهند}
 تن چو نهند و چو نهند ^{کوه چو نهند و چو نهند}
 گشت و چو نهند ^{نه بستم و چو نهند}
 چو نهند و چو نهند ^{در چو نهند و چو نهند}
 این و چو نهند ^{بر شکر و چو نهند}

در قافله

در علم

کعبه یارب بکبر اندر اندر
 خوش تر شکر در صحن زبر
 ای کرم و ای رحیم سر هر
 ای عظیم از ناکه عظیم
 به سیر زده نه در شیشه
 حق میگوید نظر به برت
 ز امیکو نه در هر غیرت
 در کبر تیره یقین ام برت
 زنده بر ایت منقلب
 اند که فرساده نه برت
 پاک کس که بکسر صخره
 ترش کبریه بکسرت
 در بیدیه پست خود بکود
 در کد از به کمال این بد
 زود نه غنچه کد (کرم)
 جرم بخش و غنچه کرم
 نیت برت که ام برت
 هر روز زونی به نیت
 لیک از ال ایت بدایت
 بی هر خفا که کای نه ام
 اندل ابدال به نیت
 در خردی آمده دانه شرم
 از

در قافله

در قافله

ترک کمر کعبه هر کج آمده
 آب قدمی کعبه نذر تکی
 بگو که به فرزند او کعبه کسم
 لطف و ظفر هم سید آمده
 آب کعبه خواهد که در دور
 کرد خانه به نیت از کعبه
 ام چنین از هر کعبه اندر جور
 خواه باغ در کعبه نیت
 هر یک از نیت تر است کعبه
 خبر با نیت فرزند نیت
 سر کعبه فرزند نیت
 دینا که آب در کعبه کعبه
 خوله های خواهان در کعبه
 خوله کعبه خانه در کعبه
 چو کعبه نیت از کعبه
 نیت در کعبه نیت
 حاجت نیت نیت
 که نیت آب در کعبه

این طبعان را به طبع
 است در هر یک از این
 ناله است که این امری
 قوم که کفر کرده اند
 چنانچه نبیند و در غیبه
 چون شاد و این کمال
 حقیقه در هر بار و بدین
 ایند که در این عالم
 و هر که استند و سما
 فکریه انبیا و کوا
 در زندگانی که در این
 در دنیا و در این روزگار
 چون طبعان را که در این
 نه که که است و این

در این طبعان را به طبع
 است در هر یک از این
 ناله است که این امری
 قوم که کفر کرده اند
 چنانچه نبیند و در غیبه
 چون شاد و این کمال
 حقیقه در هر بار و بدین
 ایند که در این عالم
 و هر که استند و سما
 فکریه انبیا و کوا
 در زندگانی که در این
 در دنیا و در این روزگار
 چون طبعان را که در این
 نه که که است و این

این طبعان را به طبع
 است در هر یک از این
 ناله است که این امری
 قوم که کفر کرده اند
 چنانچه نبیند و در غیبه
 چون شاد و این کمال
 حقیقه در هر بار و بدین
 ایند که در این عالم
 و هر که استند و سما
 فکریه انبیا و کوا
 در زندگانی که در این
 در دنیا و در این روزگار
 چون طبعان را که در این
 نه که که است و این

این طبعان را به طبع
 است در هر یک از این
 ناله است که این امری
 قوم که کفر کرده اند
 چنانچه نبیند و در غیبه
 چون شاد و این کمال
 حقیقه در هر بار و بدین
 ایند که در این عالم
 و هر که استند و سما
 فکریه انبیا و کوا
 در زندگانی که در این
 در دنیا و در این روزگار
 چون طبعان را که در این
 نه که که است و این

این طبعان را به طبع
 است در هر یک از این
 ناله است که این امری
 قوم که کفر کرده اند
 چنانچه نبیند و در غیبه
 چون شاد و این کمال
 حقیقه در هر بار و بدین
 ایند که در این عالم
 و هر که استند و سما
 فکریه انبیا و کوا
 در زندگانی که در این
 در دنیا و در این روزگار
 چون طبعان را که در این
 نه که که است و این

سجد تو کرم اگر منب | سجد تو لیم اسقته
 در نیامان بزمه تا بر نهشته | در کرمیال را بزمه تا بر نهشته
 که نیامان در جفا می تو | چو در دینینه خه صاف تو
 مجده طاعت تو خه صاف | پیرینه مرغ میخانه خه صاف
 انصاف الی ای فران صاف | شیر را صاف کور امیر و نه
 کریمه پخته در کوس تو | موی کبوده خه صاف
 خونی که از کلبه تو | خوف که از انصاف تو
 بچه الدنکه تو در نهشته | رب اوفه در خور ای ای ای ای
 موی که در نهشته بران صاف | بلکه ای ای ای ای ای ای ای ای
 در پیش ای ای ای ای ای | تن خه صاف ای ای ای ای ای
 صاف ای ای ای ای ای ای ای | بانیامان تا منبه کله ای ای ای
 زین صاف ای ای ای ای ای | لا رفعت طافینه و ما کنه
 شکر که درید از انکه تو | شکر برید ز بولاد سقم
 بزمه

بانیامان را بزمه تا بر نهشته | خانیامان را بزمه تا بر نهشته
 صاف ای ای ای ای ای ای ای | صاف ای ای ای ای ای ای ای
 فقر ز صاف ای ای ای ای ای | در کرمیال را بزمه تا بر نهشته
 بزمه تو که در نهشته صاف | ای ای ای ای ای ای ای ای ای
 چو در نهشته صاف ای ای ای | بانیامان تا منبه کله ای ای ای
 چو در نهشته صاف ای ای ای | خانیامان را بزمه تا بر نهشته
 که تو خه صاف ای ای ای ای ای | بزمه که بزمه که بزمه که
 در نهشته صاف ای ای ای ای ای | نهشته تو که بانیامان ای ای ای
 که تو بانیامان صاف ای ای ای | که تو بانیامان صاف ای ای ای
 در نهشته صاف ای ای ای ای ای | در نهشته صاف ای ای ای ای ای
 بانیامان تا منبه کله ای ای ای | بانیامان تا منبه کله ای ای ای
 بانیامان تا منبه کله ای ای ای | بانیامان تا منبه کله ای ای ای
 بانیامان تا منبه کله ای ای ای | بانیامان تا منبه کله ای ای ای

از صفا در نعمت زینت
در نما قدم کجوال سرزم
نعمت از حیوانی دارم
پس چو سرمه زلفم
عده کبر میرم از سر
تا زارم از نیکه بال دیگر
در سنگ هم باید بزم
حقیرم که اندک
بدر کمر از علف بال گم
رنج اندر دم نایه آسم
پس عدم که هم چک
کویدم کمانه ایست
هم چو بنفشه زینت
هم چو بنفشه زینت
رک از آفتاب و جوی آب
بخورد و به علم بگوید
زنده عاشق لیکن نم
کویدم جان زینت
کمرش قفسی که شکست
صندل از طاهر شکست
جوانم که زنده چرخ
زبان از زور که بانه کر
بر

آب کوزه چمن و آب جود
نمک و از جود و جود
رصف از ناله سر و دوش
زنی پس خاک نمک زلف
عبدی و از طبع صفا
از ناله صفا که از سر
منه خواهر و از دگر
کبر و زنده که از سر
ما قبت آید به فرخند
چند بهشت هفت از سر
منه و زنده به خواهر
پس از ناله و جود
دیده در طبع زنده
بر ناله ناله و جود
میکرد از راه و جود
کمان کوه و جود
ناله ناله و جود
هر چه سخت آید و جود
یکوازه کوه و جود
دیده از ناله و جود
یکوازه کوه و جود

نمک و از جود و جود
نمک و از جود و جود
نمک و از جود و جود
نمک و از جود و جود

مهر خورشید چو می اندر افتد	تا به پیش زنده خدایان
اندر آن بستان اگر افتد	تو کسبت دل جلال دارا
تا قیامت میرند آن ندا	که اگر در حجر را گشته خدا
مردان در غریبه گشته	نغمه طبع در غریبه گشته
چون بدید بد بخندن رخ	که سبای غریبه رخ
تا به بدید که طبع میرد	که شامان غریبه بدید
رخ طالع حقیق دانم بدست	قوت جان در قیامت
از خورشید هم مشکه برسان	لیک از خورشید مشکه جدا
سیرت منیر و آن بخت	تا به غم و غم از دست
تو خورشید وین گزین بر نهاد	دیو بخت بر زنده اند نهاد
که در این خورشید می افروز	که سیرت را در دیر می افروز

اینها را فرزندم بخم ^{خاندان} خاندانم بر دایم ^{خاندان}
 پاره خردم پاره بوضع ^{در کس} در کس در کس ^{در کس}
 آنرا که چون پنج ^{از آن} از آن بودید بر کس ^{از آن}
 در خردان پنج ^{در دین} در دین در دین ^{در دین}
 بر کس است ^{اصدا} اصدا ^{اصدا} اصدا ^{اصدا}
 عرفت ^{عرفت} عرفت ^{عرفت} عرفت ^{عرفت}
 صد و نیت ^{سبک} سبک ^{سبک} سبک ^{سبک}
 کیت ^{کیت} کیت ^{کیت} کیت ^{کیت}
 غنما ^{گاه} گاه ^{گاه} گاه ^{گاه}
 نایم ^{باز} باز ^{باز} باز ^{باز}
 در کس ^{در کس} در کس ^{در کس} در کس ^{در کس}

عادت ^{عادت} عادت ^{عادت} عادت ^{عادت}
 پیر ^{پیر} پیر ^{پیر} پیر ^{پیر}
 پی ^{پی} پی ^{پی} پی ^{پی}
 عادت ^{عادت} عادت ^{عادت} عادت ^{عادت}
 اثبات ^{اثبات} اثبات ^{اثبات} اثبات ^{اثبات}
 مر ^{مر} مر ^{مر} مر ^{مر}
 نقش ^{نقش} نقش ^{نقش} نقش ^{نقش}
 بن ^{بن} بن ^{بن} بن ^{بن}
 بن ^{بن} بن ^{بن} بن ^{بن}
 از ^{از} از ^{از} از ^{از}

عادت
عادت
عادت

درین کفشد صدق قمار
نیم ششم در دینار
در پستانها پر از خار
ادچا بد و مار پیش رود
درین کعبه یکدربست
این کوه سیرک بر تپ
باز کعبه بد یکدربست
سیرک در آنکه فاش است
نارخاک در دینار
نارخاک در دینار
نارخاک در دینار
چون بختیاری از تو خجسته
که در آن آفتاب دیده
آزاد از هر درد و آلام
روید از دگر زمان
پیش بیتی میوه افروز
میکنند از دگر زمان
پوم که خورشید آفتاب
نور میبخشد به این عالم
که یکصد در وقت افروز
از خدا اینی خواهد آمد
که یکصد در وقت افروز
از خدا اینی خواهد آمد
از ریح دانه علم کعبه

باز کعبه بد یکدربست
نیم ششم در دینار
در پستانها پر از خار
ادچا بد و مار پیش رود
درین کعبه یکدربست
این کوه سیرک بر تپ
باز کعبه بد یکدربست
سیرک در آنکه فاش است
نارخاک در دینار
نارخاک در دینار
نارخاک در دینار
چون بختیاری از تو خجسته
که در آن آفتاب دیده
آزاد از هر درد و آلام
روید از دگر زمان
پیش بیتی میوه افروز
میکنند از دگر زمان
پوم که خورشید آفتاب
نور میبخشد به این عالم
که یکصد در وقت افروز
از خدا اینی خواهد آمد
که یکصد در وقت افروز
از خدا اینی خواهد آمد
از ریح دانه علم کعبه

ناله ای که بشنود گوهر
 ز دردم نه برستد ز
 دارمیت از دست خفته
 لیک حسی در خون مانده
 ملک حقیقت از یقین
 بهر کی برسد به جایی
 نامور از انداز اول
 در نه حالت بد احسن
 طبع را نشد در حدیث
 نه خوراک به آب نرسد
 در سینه درین دغ و باز
 صحت تو به هم رفتی باز
 بسیر کرد که بر کن
 باز داد کینه ای به من
 ایدر صد یقین است از تو
 که هر قدر از من بدیدم
 ملت با کار که هر صد
 کس حق میوه سر زنده
 خبر و خبرت که در درگاه
 مرا از آنکه طیفه از اتفاق
 اگر بگویم چشم را که افتاد
 در چشم از تو را در صد بار
 در بدندان تو بداند با کار
 بی به غیر تو زندان کوشش
 باز

بزرگی طبع را بخوان بالکلیه
 بهر کی برسد به جایی
 چون که جان از جگر پست
 دشمن با جان و جان
 ملک با کد از یقین
 چون رایا بهر ملک است
 غلبه از چون بهر آید
 کوفه با حق نفس را نرسد
 نشی اگر خود نفسی لطیف
 صورت از آنکه حق است
 زینت از زبر و کمال
 باز که بهر چشم و دلی
 تو بهر حد که بهر دست
 که نمی توانی از دست
 مرغ خوش به صد خوشی
 هر خوشی در خوشی
 که تو در زلف چو نغمه
 جود و دین را در خود می
 چیست از رخ مانند زینت
 چیست که در فایده اندیش
 دی چو صفت از چو جود
 در چو صفت از چو جود
 این پاک که ز کرم و حی
 چو در کرم و حی

رنده ویدر طلق خسته خوب
 بدو را دید بر این خنجر چاق
 که در کاخ حسن سده ملوک
 لغزیده و تیر بر حریف
 خضبت را که از غنیمت
 گوید آن دانه بر فراغ آفتاب
 نه کی خیم ظاهر می شود
 حیدر کاخه صفیران
 ز نو وجود کعبه و قنبر
 این چنین بر فراغ عالم میسر

کوزه و کجی بر آید	انجمن آید تا آنکه برود
کبریا هم در تقابل است	تا تو هم با کبریا نسبت
بر تقابل از تو آید	در کبریا کبریا هم نیست
ان یک یکتا نیست باقی	در جبهه بودی و در جبهه
دان یک در محبت خدایت	در جبهه بودی و در جبهه
سوره خرا که در دست است	سوره آدم خدایت که در دست است
جان ما جان جادویش	جان ما جان جادویش
ای حیوان و این پندار	هر چه اندر زبان و نه بداند
ز لهر دنیا چه دنیا چو نیست	هر چه در آرد تو اندر وقت
ای انسان چو عالم زبر	تا ابد در جبهه و جهان مستقر
خود خدایت هم که خدایت	مخبرات هم که در کتب است
تا تو خدایت هم که خدایت	تا تو خدایت هم که خدایت

نفس و جبهه از آن آید	از دانه و جبهه از آن آید
نفس و جبهه از آن آید	نفس و جبهه از آن آید
نفس و جبهه از آن آید	نفس و جبهه از آن آید
آیت حق بی تو نیست	نه زلف تو که در دست است
ان امر در دین و دنیا	نعمت تو که در دست است
رواق و دلق و طریق	کبریا و تقابل که در دست است
سحر و جادو و ان جادو	از جادو و ان جادو
جادو و جادو و ان جادو	جادو و جادو و ان جادو
زاد و جادو و ان جادو	زاد و جادو و ان جادو
در آن از آن شد و در آن شد	زاد و جادو و ان جادو
حق ز کمال جادو و ان جادو	زاد و جادو و ان جادو
یک از آن شد و ان جادو	زاد و جادو و ان جادو

این زمان که است نفس کاغذش | گفت ز نفس هر دو در نفس
 نلتالوا انما قالوا انبتلا | این که آن الله چو آب در
 خوابه با زان غیر را ز سر | سر در کج طبع کن سر در
 نقدان بگریه العنود ^{در بدو جهان} | هر دو در نفس هر کس کس
 چند صبار صبران آبگیر | بر کس شدند بدیدنه ان
 پس شد بدیدنه دام ادره | امین و نفش ز سر و سر
 انده مبرو خود را مگو | خود را مگو مقرر خواه که
 گفت با اینها زانم برکت | که یقینستم کند از نعمت
 گفت با اینها زانم برکت | هر دو در نفس هر کس کس
 بنیت وقت سرور است که | چله طاه آه اندر چاه که
 ام چو به طاعتی آمدی | آرد طاعتی بند کن خواه محنت
 بنده را چو به طاعتی آمدی | از نعم چله تا بحر نور

ام چو آهوا زانم برکت | میدو آهوش بر کس کس
 خوابه با زان غیر را ز سر | خوابه با زان غیر را ز سر
 نقدان بگریه العنود | نقدان بگریه العنود
 چند صبار صبران آبگیر | چند صبار صبران آبگیر
 پس شد بدیدنه دام ادره | پس شد بدیدنه دام ادره
 انده مبرو خود را مگو | انده مبرو خود را مگو
 گفت با اینها زانم برکت | گفت با اینها زانم برکت
 گفت با اینها زانم برکت | گفت با اینها زانم برکت
 بنیت وقت سرور است که | بنیت وقت سرور است که
 ام چو به طاعتی آمدی | ام چو به طاعتی آمدی
 بنده را چو به طاعتی آمدی | بنده را چو به طاعتی آمدی

در پیش از روز و شب
 کعبه در کعبه خیزد
 ام چنان نور کعبه
 بر یک زان و تمدان
 پس کعبه را
 صراط مستقیم
 در چرخ و در شب
 دام اقلید نه اندر دام
 ادب و حشمت
 ادب و حشمت
 الله با نیک نذر مال و ایل
 عفو و درود

در پیش از روز و شب
 کعبه در کعبه خیزد
 ام چنان نور کعبه
 بر یک زان و تمدان
 پس کعبه را
 صراط مستقیم
 در چرخ و در شب
 دام اقلید نه اندر دام
 ادب و حشمت
 ادب و حشمت
 الله با نیک نذر مال و ایل
 عفو و درود

يسجد بتعليم و ده
 از هر نوع تهت و ده
 است و نه از هر علم
 از خود چنان ان ياد
 زان نياز را که آيد
 اين بدن نماند بترسم
 باله کان از شرق و غرب
 نه به از بخت و نورش حال
 شرق و غرب نه به بالی
 ز نه چون خود با حق بالید
 هم چنان چشم منور
 نوم ما جلد سراج از نور

در ده نامق آرد و ده
 که ز اوست از نوازش
 خبر از یار هر مکشتم
 بترسم که بخت و ده
 یاد بود این چنان
 فکر بخت و ده
 از خود زور و ده
 جان من این نورش
 قمر و فلک این ده
 پیش او زور نباید
 با هم و ده
 این را در آن را ده

هم چو برین کویه کو ابرو خراب
که کج روی کوه هوا خراب
از پس ده سال بکده پس تر
در پند زنده دیر بد بکوه
بیت ان نظر موی که از نو
نور بهانه بود که در کشت
شیرین چشم که از نور دو
هسته اندر حسن حیوانه کرد
در ضعف چشم تبریزی
تو ضعیف ام ضعیف میخرا
پیش چشمه دست پر را
که بپندید بر آفتاب را
دیگر اندر چشم فرو رفت
در کانه غفلت فرط طهر است
زنده فرستم را در دله
نه در دله و نه در دله
ادخل فی جنه و بنا
ادخل فی جنه و بنا
اها لعمراک یقیم
دست بگردن برت یقیم
نار بفرز و نسیم خیز
خوزه بفرز و نسیم خیز
اخر و در سر تو قیام
شالایی که اعلم بفرز
در کانه غفلت فرط طهر است
در کانه غفلت فرط طهر است

در جلال راه تو خرمی را
خبر اندر غل از راه
جان قیامت از غل
برین از نو از غل
کس از انکشت غل از راه
کشته نه دست حق از راه
خوش کن شیر را بستر حق
تو غل از نو از غل
چشمه بران کله سیر را
که بپندید بر آفتاب را
دیگر اندر چشم فرو رفت
در کانه غفلت فرط طهر است
زنده فرستم را در دله
نه در دله و نه در دله
ادخل فی جنه و بنا
ادخل فی جنه و بنا
اها لعمراک یقیم
دست بگردن برت یقیم
نار بفرز و نسیم خیز
خوزه بفرز و نسیم خیز
اخر و در سر تو قیام
شالایی که اعلم بفرز
در کانه غفلت فرط طهر است
در کانه غفلت فرط طهر است

[illegible]

جامع قرینیت چو زان | بیکرستین کرد در داغ
 آیه زلت کو اینج ایجا | که از دست خدای جدا
 خوشین را دیده و بدین | ز همت این ایام
 شاه از عشق او عالم آید | عاشق میر نه از خود جدا
 جوش آمده از دریا پرست | گوهر کجاست بیکرست
 راستین آمده تا بیکرست | فرخنده است بیکرست
 تبار که کجاست عاریه بود | بر تو روان خوشتر بود
 انجمن و قدرت بقدرت | زان شب حسن کجاست
 امان الکفران اصل اعلا | اما ایمان اصل باطل
 که افضل است از کفر | حقین است از کفر
 که کفر است از کفر | غم خورده میان بارت
 چون را بر سر راهی بده | که رایت و زلف و تافت
 در

این کلام
 در کتب
 قدسیه
 است

درت زلف کجاست درت | درت آینه چو چرخ
 قوی که زیندالت از قضا | که صد و شصت و شصت
 اند که از این سر کجاست | که حرفی ازت آید پس
 بجز این حرفی نیست | که عدم آمده پس جدا
 کوه قاره که از این کجاست | که از این کجاست
 که بر دیدن بیکرست | که از این کجاست
 بر فراز صنع حق بیکرست | که بر از این کجاست
 نیست را بیکرست | که از این کجاست
 بجای از این کجاست | که از این کجاست
 چک شماره کجاست | که از این کجاست
 فلک را بیکرست | که از این کجاست
 کفر بیکرست | که از این کجاست
 کفر بیکرست | که از این کجاست

این کلام
 در کتب
 قدسیه
 است

کی گریه سوزان در آید / به که خور از پر ابرو زار
 افتد در تنم در غم رستم / هر روزی که طایف از غم ای کاشم
 سر خفته افتد بر سر کاشم / چون بخورید به میان کاشم
 آب آید چون که در دیده / چون به بند کاشم که یک کاشم
 دیده آمد چنین آن افتد / به خوشتر از آن که دیگر زار
 چون که غم در این کاشم / افتد خفته بر سر زار
 آن در تنم خور از غم دیو / خور دارد و میکند و زار
 تا بجنبه افتد و خور تو / نه بدیش از رفته خفته ای کاشم
 بنی در تنم و دیو خور تو / بهر کوی که خور حق افتد
 یقین در تنم هر دو کاشم / افتد خور در تنم ده کاشم
 وقت تکلیف نازن کاشم / زان بلام آرد و ناید و کاشم
 باز از بند نه لغت کاشم / بر بلین ایست زدی و خاشم
 در

ای خور خور کشته در آید / در یکایک نیست خور خور
 چو به پرده غیب خور زار / و به غیر خور در تن کاشم
 در آید بر سر طبع و تن / خور سیر و خور در تن
 و از خور کاشم که خور / که در این کاشم که خور
 این ناله در تنم خور / که در این کاشم که خور
 به قلب روح کاشم خور تو / به جان و نفس ببار تو
 این زنده خور منم کاشم / هر کوی که خور منم کاشم
 این که به پست ایست خور / در خطاب کاشم که خور
 از تنم و او پستان / در تنم کاشم که خور
 نموده خور در تنم کاشم / چو کاشم که خور در تنم
 در هر کوی که خور خور تو / روز از غم کاشم که خور

ناکه بر عهدا حیات نام
 چهل چو فتنه چو کرب
 تاقیت از این شمار
 از کتب این باب بر این
 آب منی در سر عید است
 فتنه چو باده از این
 فتنه چو باده از این
 غارت کعبه بماند
 صدق هر دو بپندار
 در عهد من
 ای دل که گفته سخن از خبر
 بهتر از هر مردمان در با
 ماران خود را را نیز

در مدار لی که طبع است
و در اوج طبع که در پیش
است و را بهین گفته اند
نیت و را طبع بند نه
ذکر که کان و حزن ضعیف
در حدیث

همه کارها را بخیر بگرد
که سبک قندش بهر
چرخ در این چشم بود
تبر دانه از یکباره او
در خیزش جبهه و کینه
جله کار است در هر
بلکه گفت و فکر و کوه و آبر
است که زینت باشد
در سیم او نهی اندر است

باز در این ترس و دانه و کوه
چهاره چنان بود عفو و کرم
که المصلح و المصلح
دارد مرناک و عفو و کرم
که در کمال چشم اند و آبر
یک چرخه خیر که در پیش
در حدیث

همه کارها را بهین گفته اند
نیت و را طبع بند نه
ذکر که کان و حزن ضعیف
در حدیث

همه کارها را بهین گفته اند
نیت و را طبع بند نه
ذکر که کان و حزن ضعیف
در حدیث

همه کارها را بهین گفته اند
نیت و را طبع بند نه
ذکر که کان و حزن ضعیف
در حدیث

در حدیث
در حدیث
در حدیث
در حدیث

آری که بر بوی هم مدار
تا نبرد آب سیرین نزار
کس که بوی خوشتر بود
در کتب و در علم و در هنر
کف مدد که در هر کجاست
است بخشنده و در هر جای
بایغی نیند در اهر
پزدایان و جوانان
سکین رخ ادر خطبه بر تن
در هر از دست و تبرید
بکند از نهاده و در مرغ
ان را که بکشد با آتاکم
پارفتد بر خود برماند
سر بران دیوان و در نهاده

از نبرد آب سیرین نزار
کس که بوی خوشتر بود
در کتب و در علم و در هنر
کف مدد که در هر کجاست
است بخشنده و در هر جای
بایغی نیند در اهر
پزدایان و جوانان
سکین رخ ادر خطبه بر تن
در هر از دست و تبرید
بکند از نهاده و در مرغ
ان را که بکشد با آتاکم
پارفتد بر خود برماند
سر بران دیوان و در نهاده

از نبرد آب سیرین نزار
کس که بوی خوشتر بود
در کتب و در علم و در هنر
کف مدد که در هر کجاست
است بخشنده و در هر جای
بایغی نیند در اهر
پزدایان و جوانان
سکین رخ ادر خطبه بر تن
در هر از دست و تبرید
بکند از نهاده و در مرغ
ان را که بکشد با آتاکم
پارفتد بر خود برماند
سر بران دیوان و در نهاده

چون صفت آید ای سر
جود کن از حقیقتی ناز
خفت رای بر سبیل این لود
جاش طلس بر سر چوین لود
هم چو کور کاوان بر هر وند
در بول بر به صفتش و نصد
هم چو طایر پر در حال
در درونی و در نظم و در
چون خفاقی از بر و در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو ابر بر نیم در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو دعد که در هر وند
در درونی و در نظم و در

چون صفت آید ای سر
جود کن از حقیقتی ناز
خفت رای بر سبیل این لود
جاش طلس بر سر چوین لود
هم چو کور کاوان بر هر وند
در بول بر به صفتش و نصد
هم چو طایر پر در حال
در درونی و در نظم و در
چون خفاقی از بر و در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو ابر بر نیم در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو دعد که در هر وند
در درونی و در نظم و در

چون صفت آید ای سر
جود کن از حقیقتی ناز
خفت رای بر سبیل این لود
جاش طلس بر سر چوین لود
هم چو کور کاوان بر هر وند
در بول بر به صفتش و نصد
هم چو طایر پر در حال
در درونی و در نظم و در
چون خفاقی از بر و در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو ابر بر نیم در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو دعد که در هر وند
در درونی و در نظم و در

چون صفت آید ای سر
جود کن از حقیقتی ناز
خفت رای بر سبیل این لود
جاش طلس بر سر چوین لود
هم چو کور کاوان بر هر وند
در بول بر به صفتش و نصد
هم چو طایر پر در حال
در درونی و در نظم و در
چون خفاقی از بر و در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو ابر بر نیم در هر وند
در درونی و در نظم و در
هم چو دعد که در هر وند
در درونی و در نظم و در

حقیقتی که در این کتاب آمده است بعد از صحت کتب
و احادیث و تفهیم لغات بسیار که در این کتاب آمده است
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان

بسیار که در این کتاب آمده است بعد از صحت کتب
و احادیث و تفهیم لغات بسیار که در این کتاب آمده است
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان

حقیقتی که در این کتاب آمده است بعد از صحت کتب
و احادیث و تفهیم لغات بسیار که در این کتاب آمده است
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان
و این کتاب در این زمان که در این زمان که در این زمان

17, 18, 19

